Ազգ
Azg
armenian daily
7 ՅՈՒՆԻՍ 1996, ՈՒՐԲԱԹ # 104 (1110)

Թուրքիա. Վարչապետ Մեսութ Յըլմազը հրաժարական տվեց

Մայր հայրենիք կուսակցության նախագահի կառավարությունը երկու ամիս էլ չգործեց

ԱՆԿԱՐԱ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՏ-AFP: Թուրքիայի վարչապետ Մեսութ Յըլմազը հինգշաբթի օրը այստեղ կայացած մամլո ասուլիսի ժամանակ հաստատել է իր հրաժարականը նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի հետ ունեցած հանդիպումից հետո: Նրա հրաժարականը հաջորդել է դեկավարող կոալիցիայի ներսում մեկ շաբաթ ձգվող կառավարական ճգնաժամին եւ նախորդել շաբաթ օրը սպասվող կառավարական անվստահության քվեին:

Յըլմազի օգնականները նախապես հավաստիացրել էին, որ նա անհնարին համարելով կառավարման անկայուն իրավիճակը, ... խորհրդարանական դատարանի կայացրած որոշումից հետո, որը ասել էր, թե մարտի 12-ի վստահության քվեն ... Յըլմազի կառավարության համար խախտել էր սահմանադրական ընթացակարգը:

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Թուրքիան հրաժարվեց ԱՄՆ-ի օգնությունից՝ դատապարտելով Կոնգրեսի քայլը

6 ՀՈՒՆԻՍ, «ԱԶԴԱԿ-ՕՐԱԹԵՐԹ»: Միացյալ Նահանգների Ներկայացուցիչների պալատը որոշում է ընդունել արգելել նախագահ Բիլ Քլինթոնին Թուրքիային որոշ տեսակի օգնություն ուղարկել, քանի դեռ Թուրքիան շրջափակում է Հայաստան տանող մարդասիրական օգնության ուղիները: Այս օրինագիծը պետք է ընդունվի նաեւ Սենատում, նախքան կներկայացվի Սպիտակ տանը: Քլինթոնը կարող է ընդունել օրինագիծը, կամ կիրառել վետոյի իր իրավունքը: Երբ Քլինթոնը վետո դնի օրինագծի վրա, Սենատն ու Ներկայացուցիչների պալատը վերջինիս օրենքի ուժ տալու համար պետք է դարձյալ քվեարկեն, այս անգամ արդեն ապահովելով ձայների երկու երրորդի համաձայնությունը: Թուրքիան, իմանալով Ներկայացուցիչների պալատի որոշման մասին, մերժել է Միացյալ Նահանգներից ստացվելիք վարկերի փաթեթը: Թուրքիայի արտգործնախարարության հայտարարագրում նշվել է, որ կառավարությունը դիմել է Ամերիկայի Պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերին 25 միլիոն դոլարի տնտեսական օգնությունից հրաժարվելու նամակով: Թուրքիայի խորհրդարանը դատապարտել է Ամերիկայի Կոնգրեսին՝ Թուրքիայի դեմ արված քայլի համար եւ հայտարարել, որ դա մեծապես կվնասի 2 պետությունների հարաբերություններին:

Հեյդար Ալիեւը խաղաղության ջատագով

ԲԱՔՈՒ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանն ամենից ավելի է շահագրգռված ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորման հարցում: Այս մասին հայտարարել է Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը՝ ընդունելով եվրոպական անվտանգության եւ համագործակցության Լեոնարդին Նարարկովի ... Մինսկի խմբի ներկայացուցիչներին: «Խաղաղությունը հանրապետությանն անհրաժեշտ է գրավյալ տարածքների ազատագրման, ավելի քան մեկ միլիոն գաղթականների մշտական բնակության վայրեր վերադարձի համար: Մենք նաեւ շահագրգռված ենք Հայաստանի հետ բարիդրացիական հարաբերությունների հաստատման հարցում», ասել է Ալիեւը: Նա անհրաժեշտ երեւույթ է համարում տեւական բնակչության Ադրբեջանի եւ Հայաստանի միջեւ: Նախագահը համոզված է, որ «ամեն մի դիմակայություն, ամեն մի հակամարտություն պետք է ավարտվի խաղաղությամբ»:

Ադրբեջանի կողմից, նշել է Հեյդար Ալիեւը, հնարավոր ամեն ինչ կարվի այդ նպատակին հասնելու համար: Եվրոպական անվտանգության Մինսկի խորհրդաժողովի ռուսաստանցի համանախագահ Վալենտին Լոզինսկու կարծիքով, ավելի քան երկու տարի կողմերի պահպանած զինադադարն անսասան կոտ ... արդյունք է: Միեւնույն ժամանակ նա այն կարծիքին է, որ հաշտության գործընթացը «դոփում է տեղում», քանի որ չհաջողվեց համաձայնեցնել քաղաքական համաձայնագրի նախագիծը:

Մինսկի խմբի համանախագահ Ռենե Նիբերգը ասել է, որ եվրոպական անվտանգությունը ողջունում է հայ-ադրբեջանական երկկողմ շփումները ինչպես նախագահների, այնպես էլ առանձին քաղաքական հարցերի գծով նրանց խորհրդականների մակարդակով եւ դրանք դիտում է որպես խաղաղարար գործընթացի կարեւոր բաղկացուցիչ մաս: Նրա կարծիքով, կարգավորման գործում ձեռքբերում հնարավոր է արդեն մոտ ժամանակներս, մինչեւ եվրոպական անվտանգության պետությունների ղեկավարների բարձր մակարդակի հանդիպումը, որը կկայանա ընթացիկ տարվա դեկտեմբերին Լիսաբոնում:

ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, հանդիպման մասնակիցները բարձր են գնահատել Ադրբեջանի եւ Հայաստանի նախագահներ Հեյդար Ալիեւի եւ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հայտարարությունները հրադադարի ռեժիմի պահպանման եւ հակամարտության խաղաղ ճանապարհով լուծելու կարեւորության մասին: Ընդսմին, հույս է հայտնվել, որ կողմերը համաձայնեցված որոշումների կհանգեն բանակցությունների հերթական փուլի ընթացքում, որը ծրագրվում է անցկացնել այս ամսվա վերջերին:

ՄԻՋԱՊԵՏԱԿԱՆ

Ջավախքը՝ հայ-վրացական բարեկամության կամուրջ

ԱԽԱԼՔԱԼԱՔ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ջավախքցիների համար մեծ իրադարձության վերածվեց ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի հունիսի 5-ին Ախալքալաք այցելությունը, որ ծրագրված էր ՀՀ նախագահի Վրաստան կատարած պաշտոնական այցի շրջանակներում: Ախալքալաքի վարչության շենքի նիստերի դահլիճում տեղի ունեցավ երկու երկրների նախագահների հանդիպումը Սամցխե-Ջավախքի տարածաշրջանի հասարակայնության ներկայացուցիչների հետ: Ելույթ ունեցողները բարձրաստիճան հյուրերին ներկայացրին տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական, ազգային-մշակութային կացությունը, վերջին շրջանում արձանագրված դրական տեղաշարժերը, ինչպես նաեւ առկա դժվարություններն ու հիմնախնդիրները: Վրաստանում ներքին-քաղաքական կայունությունը զուգընթաց, ուշադրության արժանի ... ցույց են տալիս տարածաշրջանի տնտեսական, սոցիալական, հոգեւոր-մշակութային կյանքում: Վերջին ... ծրագրված է շրջանում կառուցել 12 մեգավատ հզորությամբ հիդրոէլեկտրակայան, սկսված են 15 կիլոմետրանոց ջրատարի շինարարության աշխատանքները, որը Գումբուրդոյան վերջապես կարդահովի խմելու ջրով, ճայլեր են արվում Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ ազատ առեւտրի գոտու ստեղծման ուղղությամբ իր ողջ կառուցվածքային բաղադրիչներով, միջոցներ են փնտրվում Նինոծմինդա-Ախալքալաք ճանապարհի շինարարության համար: Առաջիկայում նախատեսվում է վերականգնել երկաթուղային հաղորդակցությունը, ինչպես նաեւ համագործակցության ու բարեկամության պայմանագիր կնքել Շիրակի եւ Սամցխե-Ջավախքի մարզերի միջեւ: Այս աշխատանքներում անմասն չի մնում նաեւ Հայաստանը, որի աջակցությամբ կառուցվել եւ գործում է հեռուստաաշտարակը, դպրոցներն ստանում են անհրաժեշտ գրականություն, անցկացվում են արվեստի հայ վարպետների համերգներ, ստացվում է մարդասիրական օգնություն:

Տես # էջ 2

Ձայների նոր հավելվածը՝ Քլինթոնի օգտին

6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ ԹԱՅՄՍ: ԱՄՆ-ի նախագահ Բիլ Քլինթոնի եւ նախագահության թեկնածու Ռոբերտ Դոուլի գործությունը՝ ընտրողների շրջանում նրանց վարկանիշի առումով, երկու ամիս շարունակ մնում է անփոփոխ, չնայած որ այդ ընթացքում եղել են դեպքեր, որոնք կարող էին ազդել նախագահական ընտրարշավի վրա, ինչպես Քլինթոնի նախկին գործընկերների դատապարտումը կամ Դոուլի պաշտոնաթողությունը սենատում: Ըստ նոր հավելվածի, Քլինթոնը ստացել է ընտրողների ձայների 51, իսկ Դոուլը՝ 42 տոկոսը: Երբ ընտրությունները տեղի ունենային այսօր, ապա գրանցված ընտրողների 54 տոկոսը կպաշտպաներ ներկայիս նախագահին, իսկ 35 տոկոսը կնախընտրեր Ռոբերտ Դոուլին: Ներկայումս դա զգալի տարբերություն չէ Բիլ Քլինթոնի համար:

137 գործիչների սկանդալային դատ Իտալիայում

ՀՌՈՄ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իտալիայի կառավարության հինգ նախկին անդամներ, այդ թվում ներքին գործերի երկու նախկին նախարարներ Անտոնիո Գավան եւ Վինչենցո Սկոտին, շուտով կհայտնվեն մեղադրյալի աթոռին՝ Նեապոլում 1980 թվականի երկրաշարժից հետո վերականգնողական աշխատանքների ընթացքում կատարված կաշառակերության սկանդալային գործով: Իտալիայի դատախազությունը որոշում է կայացրել սկզբալ գործով դատական պատասխանատվության ենթարկել 137 մարդու, այդ թվում 14 նախկին խորհրդարանականների, հայտնի շատ քաղաքական գործիչների եւ ձեռնարկիչների: Նրանք բոլորը մեղադրվում են Նեապոլում շինարարական աշխատանքներ իրականացնելիս 32 միլիարդ լիր ընդհանուր գումարով կաշառքներ տալու եւ ստանալու մեջ:

Հայաստանի կենտրոնական բանկը թողարկել է նոր հուշադրամներ

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ ԿԲ թողարկված «Հայոց պետականություն» շարքի 500 դրամ անվանական արժեքով արծաթյա հերթական հուշադրամը կշռում է 155,5 գրամ, տրամագիծն է 63,00 մմ, արծաթի հարգը՝ 999: Հուշադրամի դիմերեսին պատկերված է ՀՀ զինանշանը, որից ներքեւ գրված է «500 դրամ» եւ թողարկման տարեթիվը՝ «1995»: Դիմերեսը եզրագծված է «ՀՀ» գրությամբ: Դարձերեսին պատկերված է ՀՀ զինանշանից մի դրվագ՝ Բագրատունիների թագավորության զինանշանի մի մասը: Պատկերներն ու գրառումները ռելիեֆային են: Թողարկվել է 300 հուշադրամ:

«Հայոց պետականություն» շարքի 500 դրամ անվանական արժեքով «Արտաշեսյան թագավորություն» արծաթյա հուշադրամը կշռում է 155,5 գրամ, տրամագիծն է 63,00 մմ, արծաթի հարգը՝ 999: Հուշադրամի դիմերեսին պատկերված է ՀՀ զինանշանը, որից ներքեւ գրված է «500 դրամ» եւ թողարկման տարեթիվը՝ «1995»: Դիմերեսը եզրագծված է «ՀՀ» գրությամբ: Դարձերեսին պատկերված է ՀՀ զինանշանից մի դրվագ՝ Արտաշեսյան թագավորության զինանշանի մի մասը: Պատկերներն ու գրառումները ռելիեֆային են: Թողարկվել է 300 հուշադրամ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի եւ հասարակայնության հետ կապերի ծառայությունից հայտնեցին, որ «Հայոց պետականություն» շարքի այս հուշադրամները պատրաստվել են Ավստրիայում «Լիպլանտին» ընկերությունում:

ՄԱԿ-ի 50-ամյա հոբելյանին է նվիրված ՀՀ ԿԲ թողարկած 100 դրամ անվանական արժեքով արծաթյա հուշադրամը: Հուշադրամը կշռում է 28,28 գրամ, տրամագիծն է 38,61 մմ, արծաթի հարգը՝ 925: Հուշադրամի դիմերեսին պատկերված է ՀՀ զինանշանը, որից ներքեւ գրված է «100 դրամ» եւ թողարկման տարեթիվը՝ «1995»: Հուշադրամի դարձերեսին պատկերված են ՄԱԿ-50 խորհրդանիշը (գրառումները անգլերեն), Արեւի գրողում ... Աստվածածնի եկեղեցու արեւմտյան ճակատի քանդակից մի դրվագ՝ Աստվածածնի դիմապատկերով, որից ներքեւ երկու խաչեր (աջից եւ ձախից): Պատկերներն ու գրառումները ռելիեֆային են: ՀՀ ԿԲ տնօրինում է 500 հուշադրամ: Հուշադրամը պատրաստվել է Մեծ Բրիտանիայի դրամահատարանում:

Պեկինը 10 տարով դադարեցնելու է միջուկային փորձարկումները

ԺՆԵՎ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՏ-AFP: Հինգշաբթի օրը Ժնեւում կայացած զինաթափման կոնֆերանսին Չինաստանի դեսպանը հայտնել է, որ Չինաստանը պատրաստ է միանալ միջուկային փորձարկումները 10 տարով դադարեցնելու մասին որոշմանը: Դեսպան Շա Ձուկանգը առաջարկությունը ներկայացրել է կոնֆերանսի ոչ պաշտոնական նիստին, որտեղ մեծ զիջում ներկայացնելով այն համաձայնությունը, որ իրենք արագորեն միացել են Միջուկային փորձարկումների արգելքի համընդհանուր համաձայնագրին: Նա ասել է, որ Չինաստանի պատրաստակամությունը այժմ պատրաստ է միանալ այդ ժամանակավոր արգելքին:

Իրանը եւ Բահրեյնը ետ են կանչել իրենց դեսպաններին

ԹԵՀՐԱՆ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՏ-AFP: Իրանը հինգշաբթի օրը ետ է կանչել Բահրեյնի իր դեսպանին, քանի որ դիվանագիտական վիճաբանությունը Մանամայի հետ գնալով աճում է: Դա կապված է Իրանի դեմ Բահրեյնի այն մեղադրանքի հետ, որ Իրանը իբրեւ օժանդակել է Բահրեյնի կառավարությունը տապալելու փորձից: Մահմուդ Մոհամադին՝ արտգործնախարարության ներկայացուցիչը, Թեհրանի ռադիոյին հայտնել է, որ Իրանը ետ է կանչել իր դեսպանին որպես բողոքի նշան՝ Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեմ Բահրեյնի կառավարության մեղադրանքի: Հինգշաբթի օրը Բահրեյնը հայտնել է, որ ինքը եւս ետ է կանչել իր դեսպան Մանի ալ Մուայյադին: Երկուշաբթի օրը դավադրության հայտնաբերումից հետո այն հայտնել էր, որ ինքը կիջեցնի Իրանում ներկայացուցչության մակարդակը մինչեւ ժամանակավոր հավատարմատարի մակարդակի:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **տեղական**

Սկիզբը էջ 1

Սրանց հետ մեկտեղ, քիչ չեն ջավախահայերին մտահոգող խնդիրները, չլուծված հարցերը: Մասնավորապես միանշանակ չի ընկալվում Ախալքալաքի շրջանից հայկական երեք գյուղերի անջատումն ու Բորժոմի վարչական ենթակայությանը հանձնելու փաստը, երբ նշված գյուղերը՝ աշխարհագրորեն անգամ, Բորժոմից դժվար ղեկավարելի են, իսկ ձմռանը ընդհանրապես ընդհատվում է հաղորդակցությունը: Տարաբնույթ մեկնաբանություններ է առաջացնում այն փաստը, որ հայերը կազմելով Սամցխե-Ջավախեթիի բնակչության շուրջ

ւարդնաձեն նախագահ Տեր-Պետրոսյանին խնդրեց աջակցել այս խնդրում՝ ապահովելով հայկական դպրոցներն անհրաժեշտ դասագրքերով: Տարածաշրջանում բարձրորակ կադրեր պատրաստելու նպատակով նախատեսվում է այստեղ բացել թե Թբիլիսիի, թե Երեւանի բուհերի մասնաճյուղեր:

Ըստ Էդուարդ Շեւարդնաձեի, հարցերը լուծելիս պետք է մոտենալ իրատեսորեն, առավել եւս, պետք չէ ավելորդ դրամատիզացնել իրավիճակը: Նրա խոսքերով, հասկանալի են մտահոգող բոլոր խնդիրներն ու դժվարությունները, սակայն դրանց լուծումը

յուրահատկությամբ, չեն տեղավորվում ոչ մի ստանդարտի, կաղապարի մեջ: Դրանք, ինչպես անցյալում, այսօր էլ եւ հատկապես ապագայում թե հայ, եւ թե վրաց ժողովուրդների համար ունենալու են ռազմավարական, կենսական, գոյության նշանակություն: Եթե դիտելու լինենք մեր շրջապատը, ապա այն անվստահելի, անհուսալի է եւ ամեն պահ մեզ կարող է անակնկալներ մատուցել: Հայաստանն ու Վրաստանը միմյանց համար այն միակ երկիրն են, ուր եթե առնվազն իշխանության գլուխ լինեն առողջ մարդիկ, ապա այլեւս միմյանցից որեւէ անակնկալ չի կարելի սպասել:

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ջավախքը՝ հայ-վրացական բարեկամության կամուրջ

70 տոկոսը, իշխանության մարմիններում ներկայացված են ընդամենը 2 տոկոսով: Տարակարծություններ կան Ախալքալաք-Թուրքիա երկաթգծի կառուցման նպատակահարմարության առնչությամբ: Խնդիրներ կան կապված աշխատանքի, տնտեսական արտադրանքի իրացման, հաղորդակցության ճանապարհների, էլեկտրաէներգիայի մատակարարման, կրթական եւ այլ հարցերի հետ կապված:

Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն հավաքվածներին ծանոթացրեց ՀՀ նախագահի հետ ունեցած բանակցությունների ընթացքին ու արդյունքներին, խոսեց երկրում տիրող սոցիալ-տնտեսական, քաղաքական իրավիճակի, բարեփոխումների շուրջ: Ըստ Վրաստանի նախագահի, կարճ ժամանակում երկու քաղաքացիական պատերազմ, օսական ու աբխազական հակամարտություններ տեսած երկրի համար դժվար է միանգամից առաջընթաց քայլեր կատարել: Սակայն, աստիճանաբար կայունացող իրավիճակը հանգիստ ու նաեւ վստահություն է ներշնչում, որ ճգնաժամն այլեւս հաղթահարված է, կամաց-կամաց առողջացում է նկատվում տնտեսության մեջ: Երկրին բաժին հասած դժվարությունները հավասարապես կիսել է նաեւ Ջավախքը, ուստի կայունացման ու բարգավաճման պտուղները պետք է բաժին հասնի եւ նրան:

Անդրադառնալով գյուղատնտեսական արտադրանքի սպառման խնդրին, պարոն Շեւարդնաձեն հույս հայտնեց, որ նախատեսված հաղորդակցության ուղիների վերականգնմամբ, այն հնարավոր կլինի արտահանել ոչ միայն Վրաստանի կենտրոն ու Հայաստան, այլ նաեւ արտասահման: Այս, ինչպես նաեւ տնտեսական վերելքի առումով, նա կարեւորեց Ախալքալաք-Թուրքիա երկաթգծի կառուցումը, նշելով, որ քաղաքացիներն իրենք, ի վերջո, պետք է որոշեն նրա լինել-չլինելու հարցը: Վրաստանում ներկա դրությամբ գործում է 218 հանրակրթական դպրոց, որոնցում, ինչպես եւ վրացական դպրոցներում սուր է դրված դասագրքերով ապահովման հարցը: Էդվարդ Շե-

շաղկապվում է անկախ, ժողովրդավարական պետության կայացման հետ, ինչի գաղափարից ինքը երբեք ետ չի կանգնելու:

ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը վստահություն հայտնեց, որ թե Հայաստանում, թե Վրաստանում ճգնաժամային, ցնցումային դրսեւորումներն այլեւս անցյալում են եւ այսուհետեւ, թեկուզ դանդաղ, մեզ սպասում է միայն ու միայն հիմնավոր վերելք՝ առանց նահանջի: Նա համոզմունք հայտնեց, որ գնալով կամրապնդվեն ժողովրդավարական կարգերը, տնտեսական բարեփոխումները կխորանան, որը բոլոր քաղաքացիների համար բարիք կլինի:

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ներկաներին հավաստիացրեց, թե երկու նախագահներն էլ քաջածանոթ են այն բոլոր հիմնախնդիրներին, որ նրանք բարձրացնում են, եւ մանրակրկիտ քննարկել են միմյանց հետ: Նրա գնահատմամբ, դրանք մեծ մասամբ սոցիալ-տնտեսական բնույթի բարդություններ են, եւ ամենեւին հարկ չկա դրանց ետեւում տեսնել ինչ-որ ազգային քաղաքականություն: Նման մոտեցումը միայն ու միայն կվնասի գործին, ավելի կբարդացնի այդ շատ բնական-կենսական խնդիրների լուծումը:

Ըստ ՀՀ նախագահի, ժամանակն ու հնարավորություններն արդեն թույլ են տալիս առողջացման առաջին քայլերը կատարել, այդ թվում՝ երկաթգծի, ճանապարհների վերականգնման, հիդրոէլեկտրակայանի կառուցման, այլ խնդիրների լուծման ուղղությամբ: Այս խնդրում Հայաստանը եւս անելիքներ ունի՝ օգնության ձեռք մեկնելով հարեւանին: Մասնավորապես, Վրաստանի նախագահին առաջարկվել է աջակցել Հայաստանի սահմանից մինչեւ Ախալքալաք ճանապարհի վերականգնման հարցում: Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ներկաներին խոստացավ Հայաստան վերադառնալուն պես լուծել անհրաժեշտ ֆինանսների հարցը:

Պարոն Տեր-Պետրոսյանի գնահատմամբ, հայ-վրացական հարաբերություններն առանձնանում են իրենց

Նախագահի համոզմամբ, եթե հայ ժողովրդի համար նորից դժվարություններ ծագեն, ապա նա առաջին հերթին դարձյալ ապաստան է գտնելու Վրաստանում: Նույնը վստահաբար կարելի է ասել հակառակ պարագայում:

Եթե մեր ազգերի համար ամենաթանկ բանը ազգային իղձերի իրականացումն է, սեփական պետության ստեղծումը, ապա երկրորդ թանկ բանը՝ հայ-վրացական բարեկամությունն է: Այս առումով այն հայը, որը դեմ է վրացուն, նա առաջին հերթին թշնամի է հային: Եւ նույնը՝ այն վրացին, որը փորձում է սեպ խրել հայ-վրացական հարաբերությունների մեջ, նա վրաց ժողովրդի թշնամին է, ասաց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը:

ՀՀ նախագահը Ջավախքը որակեց որպես եզակի երեւույթ. մի մեծ տարածք, բնակեցված հիմնականում հայությամբ, Հայաստանի սահմանագլխին, որն ունի իր ազգային կյանքը, դպրոցները, թատրոնը, վարչական մարմինները: Այն իր պատմությամբ եւ հոգեբանությամբ կապված է վրաց ժողովրդի, Վրաստանի ճակատագրի հետ, իր ամբողջ գոյության ընթացքում նպաստել է այդ երկրի բարգավաճմանը եւ մինչեւ վերջ անկեղծորեն կատարել ու կատարում է իր քաղաքացիական պարտքը՝ նպաստել Վրաստանում ժողովրդավարության եւ նոր տնտեսական քաղաքականության հաղթանակին: Նրա համոզմամբ, ժողովրդավարական, ազատ Վրաստանում քաղաքացիներն ազգային կյանքի, լեզվի զարգացման, եկեղեցու ծաղկման, մշակույթի զարգացման որեւէ սահմանափակում չեն ունենա: Նախագահը վստահեցրեց, որ Ջավախքում ստեղծվելու է հայ-վրացական բարեկամության վկայության մի այնպիսի մոդել, որը նմանը չի ունենալու աշխարհում: Նրա խոսքերով, Ջավախքը դառնալու է այն կամուրջը, որը հայ-վրացական բարեկամությունը դարձնելու է անխզելի:

ՀՐԱՅՐ ԶՈՐՅԱՆ,
Արմենպրես
Ախալքալաք-Երեւան

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Խմբակային տրամադրություններ ՌԱԿ Բեյրության ճամբարում

Երեկ երեկոյան [illegible] եւ [illegible] լրատվական գործակալությունները տարածեցին «ՌԱԿ շրջանակները զորակցում են կենտրոնական վարչությանը» վերնագրով մի զրույց, որի բովանդակած անձինք ու կեղծ ստորագրությունները մեզ սփոփում են ձեռնպահ մնալ այն հրապարակելուց: Սակայն, նկատի ունենալով, որ մի շարք թերթեր անտեղյակության պատճառով կարող են տեղ տալ դրան եւ դրանով իսկ նպաստել այդ ապատեղեկատվության տարածմանը, պարտք ենք համարում որոշ ճշտումներ կատարել:

Առաջին հերթին, հաղորդագրությունը նշում է, որ «սփյուռքահայ մամուլում հրապարակվել են ՌԱԿ տարբեր շրջանակների պատգամավորական ու անդամների [illegible] ժողովների հաղորդագրությունները կուսակցության համագումարում միաձայնությամբ ընտրված օրինական կենտրոնական վարչությունը զորակցելու մասին»: Անհիմն չափազանցություն կարող են որակել նման ոճով մի բոլոր [illegible], [illegible] սփյուռքահայ մամուլին: Վաղուց արդեն ՌԱԿ Բեյրութի կենտրոնական վարչության կամ նրան զորակցող նման հաղորդագրություններ չեն հրապարակվում ՌԱԿ սփյուռքում լույս տեսնող 11 անուն թերթերից եւ ոչ մեկում, եթե չհաշվենք Բեյրութում լույս տեսնող «Զարթօնք»-ը: Սա ավելի քան ապացույց է գալիս այդ վարչության հեղինակության եւ ազդեցության մասին: Մեր ունեցած տեղեկություններով, ընդհակառակն, ՌԱԿ կենտրոնական նախկին վարչությունը, որն առանձնացել է իր նախկին պաշտոնավարությունը, ՌԱԿ տարբեր շրջանակներից եւ, հատկապես, Բեյրութի շրջանակից ստանում է զորակցական նամակներ ու դիմումներ, որոնց ի պատասխան ՌԱԿ Բեյրության խմբակը վերջերս ձեռնարկել է [illegible]:

Երկրորդ՝ հաղորդագրությունը նշում է, որ «անցնող ամիսներին ՌԱԿ կենտրոնական վարչությունը զորակցելու եւ նրա իշխանությունը ճանաչելու որոշումներ են ընդունել», իբր, ՌԱԿ ԱՄՆ-ի արեւմտյան, արեւելյան, Կանադայի, Ավստրալիայի, Հարավային Ամերիկայի, Ֆրանսիայի, Հունաստանի, Կիպրոսի, Եգիպտոսի, Սիրիայի, Հորդանանի, Իրաքի եւ Լիբանանի շրջանակները:

Դարձյալ չափազանցություն, եթե ոչ կեղծիք: Նշված շրջանակների մեծ մասի կողմից չենք հանդիպել նման «զորակցական» հաղորդագրությունների: Ընդհակառակն, վկայություններ ունենք, որ ՌԱԿ շրջանակների մեծ մասը, նույնիսկ Բեյրութում, աշխույժ պատրաստվում են այս տարվա ընթացքում [illegible] համագումար կազմակերպելու [illegible] ղեկավարության դեմ:

Ինչ վերաբերում է «ՌԱԿ կենտրոնական վարչության օրինականությանը» չեն ճանաչում միայն վերջինիս կողմից լուծարված Մ. Նալբանդյանի արեւելյան շրջանի նախկին վարչության մի խումբ անդամներ-[illegible], սա է, ամբողջովին, բացի Կանադայի եւ Մ. Նալբանդյանի Արեւելյան ափի բոլոր հայկական վարչությունները ընդունում են այդ վարչությունը, ընդամենը 13 անդամ, որ [illegible] 1995 թ. նոյեմբերին կայացած իր համագումարում մերժել է ընդունել ՌԱԿ Բեյրության խմբակի օրինականությունը:

Հաղորդագրությունը վերջում տեղեկացնում է, որ «ՌԱԿ Մ. Նալբանդյանի արեւելյան շրջանի նորընտիր վարչության ներկայացուցիչները հանդիպում են ունեցել նաեւ Կանադայում ՀՀ դեսպան Գառնիկ Նանագուլյանի հետ եւ քննարկել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին աջակցելու հարցերը»: Սա առնվազն ձեռնածություն է, շահարկելու եւ ցույց տալու, թե «իբր» Հայաստանի իշխանությունները մեզ հետ են: Չունեցած օրինականությանը լեգիտիմություն տալու ձեւ է, սա [illegible], որ մտնում է ՌԱԿ Բեյրության ղեկավարության [illegible] այն պահին, որը [illegible] է սփյուռքում վերջին [illegible]:

«Տեղին հարցեր» եւ ոչ մի պատասխան

«Վահան Հովհաննիսյանի եւ այլոց» գործով հունիսի 6-ի դատական նիստում դատական կոլեգիան որոշեց ամբաստանյալ Աշոտ Ավետիսյանին հարցեր տալ նրա նախաքննական բոլոր ցուցմունքները հրապարակելուց հետո: Հեռածգվեցին միայն ամբաստանյալների հետ առերեսման արձանագրությունների հրապարակումները, բացառությամբ Վահան Հովհաննիսյանի հետ կատարված առերեսումից: Ա. Ավետիսյանի ցուցմունքներում նշված էին գրեթե բոլոր ընդդիմադիր կուսակցությունների՝ ԱԺՄ, ԱԻՄ, ԳԻԱՐՔՄԻ, Կոմկուս, ՀՅԴ, եւ առանձին քաղաքական գործիչների՝ Աշոտ Մանուչարյանի, Օլեգ Լոբովի, Ժիրինովսկու եւ այլոց անունները: Ցուցմունքների համաձայն, վերջիններս հեղաշրջում կատարելու խորհուրդ կամ առաջարկ են ներկայացրել ամբաստանյալին: Այս կամ այն կուսակցության անդամ ներկայացվող առանձին անձանց անունները կասկած ծնեցին դատավարության մասնակիցների մոտ: Մի շարք անունների վերաբերյալ հայտնեցին, որ տվյալ կուսակցության ղեկավար կազմում այդպիսի մարդ չկա:

Հետաքրքիր էր նաեւ այն հանգամանքը, որ բոլոր ցուցմունքներում Ա. Ավետիսյանը գործողությունների անմիջական մասնակից չէր հանդես եկել, կամ մյուսների հետ խոսակցությունները վարել էր միջնորդավորված ձեւով: Ամբաստանյալն այդ անձի վերաբերյալ դատավորի ու դատախազների հարցերին պատասխանում էր հարցումով կամ հիստերիկ ծիծաղով: Իսկ Մանվել Եղիազարյանի ու Վահան Հովհաննիսյանի հարցերը «տեղին հարցեր» էր համարում, սակայն պատասխանը դարձյալ մեկն էր՝ ցուցմունքները գրել են ինքնիրենք, այդպիսի խոսակցություն իրենց միջեւ չի եղել, ինչպե՞ս կարող էր գրել: Վ. Հովհաննիսյանն, այնուամենայնիվ, ակնարկեց, որ ցուցմունքներում ամեն ինչ չի կեղծ լինում, պարզապես թացն ու չորը իրար են խառնվում: «Ես գիտեմ, որ նա իսկապես ասել է՝ հակակրանք ունի դաշնակցության հանդեպ», ավելացրեց Վ. Հովհաննիսյանը: Նա ցանկացավ մի հարցով պարզաբանել, թե որտեղից են հայտնի դատարանում Ավետիսյանի ասածները եւ ցանկացավ իմանալ՝ իր հետ առերեսման ժամանակ նա ինչո՞ւ է մի պահ դուրս եկել ննջասենյակից: Ա. Ավետիսյանը հերքեց իր դուրս գալը, իսկ Վահան Հովհաննիսյանը խոստացավ դեպքի հետ կապված հետագայում լրացուցիչ ցուցմունքներ տալ:

Ա. Պ.

ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ

Կանանց երկխոսություն ամերիկյան ձեւով

Երեկ հանրապետության կանանց հասարակական եւ քաղաքական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների «երկխոսությունն» էր [illegible] սան կլոր սեղանը, որ նախորդ օրը արտասահմանյան երկրների հետ համագործակցության եւ մշակութային կապերի հայկական ընկերությունում «Կանանց երկխոսություն» կազմակերպության (նախագահ Ջեմմա Հասրաթյան) ներկայացուցիչների եւ ԱՄՆ նույնանուն կազմակերպության [illegible], համալսարանական կրթությամբ կանանց համաշխարհային ֆեդերացիայի [illegible] նախագահ Սառա Հարդերի հետ հանդիպման շարունակությունն էր: Տիկին Հարդերը [illegible] ծանոթանալ հիշյալ կազմակերպության [illegible] կանանց [illegible], գլխավոր խնդիրների եւ գործունեության մասին, եւ որոշել էր լսել նաեւ կանանց մյուս կազմակերպությունների ներկայացուցիչներին հուզող խնդիրների մասին: Վերջիններիս երեւակման համար նախապատրաստված հարցաթերթիկը պետք է պարզեր, թե որ հիմնախնդիրների լուծմանն են ակնկալում հայ կանայք նախընտրական պայքարում ներգրավված քաղաքական գործիչներից, որոնք են համարում այն առանցքային խնդիրը, որի լուծումը կարող է կտրուկ փոխել կանանց եւ նրանց ընտանիքների վիճակը Հայաստանում: Խորհրդակցելով փոքր խմբերով՝ երկխոսության մասնակիցները ներկայացրին իրենց կարծիքով լուծման կարոտ խնդիրների շրջանակը՝ Արցախի հիմնախնդրի արդար լուծում, սոցիալական հիմնահարցի հաղթահարում, շրջակա միջավայրի պահպանության հարցեր, իշխանությունների նկատմամբ վստահության վերականգնում, կայուն խաղաղության հաստատում, կանանց ակտիվ մասնակցություն կառավարման օղակներում, մարդու իրավունքների պաշտպանում: Տիկին Հարդերը հույս ունի, համադրելով տարածաշրջանի (Հայաստան, Ադրբեջան, Վրաստան), ինչպես նաեւ ԱՄՆ կանանց հուզող խնդիրները, գտնել այն ընդհանուրը, ինչը կարող է մերձեցնել նրանց, [illegible] խաղաղության հաստատման «այստեղ, այժմ եւ ամենուր»: Սակայն, թեեւ հայ կանայք բարեհոգաբար ընդառաջեցին ամերիկացի տիկնոջ ցանկությանը, նկատելի էր, որ իրենց, Հայաստանի հիմնախնդիրների լուծումը իրավաչափորեն ակնկալում են ոչ արտասահմանյան ծրագրերից, եւ միջազգային ժողովրդավարացմանը ծառայող գիտաժողովի համար օրյեկտ չեն: Ժողովրդավարությունը մենք վաստակել ենք [illegible], գիտենք դրա արժեքը եւ ինքներս կպաշտպանենք այն, «Զինվորի մայր» կազմակերպության նախագահ Գրետա Միրզոյանի այս միտքն արտահայտեց երկխոսության մասնակիցների համախոհությունը:

ԼՈՒՍԻՆԵ [illegible]

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հունիսի 12 ժամը 11-ին Ստանիսլավսկու անվան ռուսական թատրոնի դահլիճում կկայանա Ազգային ժողովրդավարական միության (ԱԺՄ) համագումարը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, ATAT (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ձեւավորումը / 581841
[illegible]
Apple Macintosh
համակարգչային ստորաբաժանում
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ տեղական

Վրացի դիտորդները ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի այցը Վրաստան դիտարկել են որպես Կիսլովոդսկի հանդիպման շարունակություն։ Ըստ նրանց հայ-վրացական հարա- սային համագործակցության առավել ինտենսիվ օգտագործմանը։ Ընդգծվում է, որ փաստացի արդեն իսկ Հայաստանի բոլոր բեռները փոխադրվում են Վրաստանի տարածքով, իսկ ստորագրված համաձայ- ցի նախագահը Թբիլիսիում շեշտեց, թե անհրաժեշտ է ընդհանուր լեզու գտնել նաեւ Աջարիայի հետ՝ հաղթահարելու առկա տարաձայնությունները։ Ավելին, ասուլիսի ժամանակ խոսք գնաց Անդրկով-

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Հնարավո՞ր է անդրկովկասյան Բենիլյուքս

ՀՀ նախագահի այցը վրաց դիտորդների գնահատմամբ

բնությունների հետագա զարգացումը բազմաթիվ մեծ նշանակություն ունի երկու պետությունների համար։ Հայաստանը շահագրգռված է Ռուսաստանից Անդրկովկաս եկող երկաթուղու բացմամբ, որ կարող օգնել դեր է խաղում Վրաստանը։ Իր հերթին Վրաստանը ռուսական հետաքրքրություններ ունի Հայաստանում։ Վրացի դիտորդները ընդգծում են, որ հանրապետության հարավում մոտ 200 հազար հայ է ապրում եւ այնտեղ իրավիճակը բնավ բարվոք չէ. Թբիլիսիի իշխանություններն այս տարածքում փաստացի չեն գործում եւ կայունության պահպանումը մեծապես կախված է պաշտոնական Երեւանի դիրքորոշումից։ Ըստ նրանց, հենց այդ պատճառով էլ երկու երկրների նախագահների ստորագրած կոմյունիկեում հատուկ ընդգծվում է սահմանների անխախտելիությունը։ Ստորագրված պայմանագրերից Հայաստանին առավելապես հետաքրքրում է այն, որն առնչվում է Վրաստանի տարածքում առկա տրանսպոր-

նազգին կլ ավելի կենտրոնացնի դրանց ծավալը։

Ընդհանուր առմամբ Տեր-Պետրոսյանի այցը գնահատվում է որպես երկու պետությունների մերձեցման գանկության դրսեւորում։ Հայաստա-

կասի երեք պետությունները Բենիլյուքսի օրինակով միավորելու հեռանկարի մասին։ Հայաստանի եւ Վրաստանի նախագահները գտնում են, որ դա լրիվ հնարավոր է։

ՓԱՍՏ-CP

ԵՐԵՎԱՆ

ԳԱԱ-ի արհմիության միացյալ կոմիտեն դժգոհ է կառավարությունից

ՀՀ ԳԱԱ-ի արհմիության միացյալ կոմիտեի լիազոր ներկայացուցիչների խորհուրդը կառավարության կողմից գիտական բաժինների նախապատրաստվող կրճատումների եւ գիտաշխատողների սոցիալական պաշտպանվածության հարցերը քննարկելուց հետո հանդես է եկել հայտարարությամբ, ուր թվարկվում է գիտաշխատողների առջեւ ծառացած դժվարին խնդիրները։ Արհմիության միացյալ կոմիտեն վստահ չէ, որ կառավարության կողմից նախապատրաստվող ռեֆորմը կերաշխավորի գիտության առաջա վերընթացը, ուստի կառավարությունից պահանջում է վերանայել փորձագիտական հանձնաժողովների միջոցով բաժինների ֆինանսավորման, նրանցում ընդգրկվող աշխատողների թվաքանակի, վարձատրության ձեւի ու չափի հարցերի լուծումը թողնել գիտական հիմնարկների գիտխորհուրդների եւ բաժինների ղեկավարների իրավասությանը։ Միաժամանակ նաեւ փնտրել գիտաշխատողների աշխատավարձի բարձրացման այլ ուղիներ։

Լիազոր ներկայացուցիչների խորհուրդը դիմում է հանրապետության բոլոր գիտական հիմնարկների աշխատողներին՝ համախմբվել եւ միջոցներ փնտրել հայոց գիտությունը եւ գիտական ներուժը պահպանելու համար։

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ալավերդի. «Լոռին» դեռ տպագրվում է

ԱԼԱՎԵՐԴԻ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ։ Երկու տարի առաջ կարճ ժամանակով Ալավերդիում տեղական 4-5 թերթ էր լույս տեսնում։ Ներկայումս մնացել է միայն քաղխորհրդի պաշտոնաթերթ «Լոռին», որը ֆինանսական դժվարություններ, մասնավորապես թղթի հիմնահարց ունի։ Մեկ ամիս առաջ լուծարվեց նախկին շրջխորհրդի պաշտոնաթերթ «Լալվարը»։ Նախկին Թումանյանի շրջանում տարածվում է «Հայքի» գրական հավելված «Վերնատունը», ուր տեղ են գտնում ալավերդցի հեղինակների ստեղծագործությունները։ Իր գործունեությունն է շարունակում շաբաթական երկու անգամ տեղական կյանքից տեղեկատվություն հաղորդող «Դար» ռադիոխմբագրությունը։

Այրում-Երեւան մարդատար գնացքը վերսկսեց երթեւեկությունը

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ։ Մայիսի 2-ից դադարեցվել էր հանրապետության առաջին կայարանը մայրաքաղաքի հետ կապող մարդատարի երթեւեկությունը։ Փաստի թղթակցին Այրում կայարանի հերթապահությունից հայտնեցին, որ հունիսի 6-ից գնացքը վերստին գործում է։ Ավարտվել է հանրապետություն ԱՄՆ-ի գյուղատնտեսական դեպարտամենտի տրամադրած 48 հազար տոննա օգնության ցորենի ներկրումը։ Այժմ երկաթուղում հարաբերական անդորր է։ Հացահատիկի ներկրումը Հայաստան կվերսկսվի մոտավորապես հունիսի 15-ից։

Մարտունի-Եղեգնաձոր. Սուլեմայի լեռնանցքը բաց է ավտոմեքենաների համար

Շուրջ կես տարվա դադարից հետո վերսկսվել է ավտոմեքենաների երթեւեկությունը Մարտունի-Եղեգնաձոր խճուղիով։ Տրանսպորտային այս կարեւոր զարկերակը, որն անցնում է ծովի մակերեւույթից մոտ 2400 մ բարձրության վրա գտնվող պատմական Սուլեմայի լեռնանցքով, Գեղարքունիքի մարզն ու հանրապետության հյուսիսարեւելյան տարածքները ամենակարճ ուղիով կապում է Վայոց ձորի եւ Սյունիքի մարզերին եւ Արցախի հանրապետությանը։ Խճուղու բացումը հնարավորություն է տվել Վայքի մարզից Մարտունու եւ Գավառի շուկաներ բերել բանջարեղեն եւ վաղահաս միրգ։

ԱՐՄԻՆՖՈ

Կազմվել է հանրապետության հողային ծածկույթի քարտեզ

ՀՀ գյուղատնտեսության եւ պարենի նախարարության հողագիտության եւ ագրոքիմիայի գիտահետազոտական ինստիտուտի հետազոտությունների արդյունքների հիման վրա կազմվել է հանրապետության հողային ծածկույթի 1:200000 մասշտաբի քարտեզ։ Առանձնացված եզրագծերով տրված է հողերի ֆիզիկական եւ քիմիական բնութագիրը, դրանց արդյունավետ օգտագործման հնարավորությունները։ Յուրաքանչյուր հողօգտագործող կարող է սեփական պատասխան ստանալ իր հողատարածքի բնույթի արտադրական բերրիության ցուցանիշների վերաբերյալ։ Անհրաժեշտության դեպքում քարտեզի հետ կտրվի նաեւ ցուցմունք-տեղեկանք։ Ինչպես տեղեկացրեց ինստիտուտի տնօրեն Ժորա Անիրջանյանը, մասնագիտական [illegible] եւ պատրաստ է գործնական օգնություն ցույց տալ հողօգտագործողներին։

ԱՐՄԻՆՖՈ

ԼՂՀ

Բանկերը վարկ են տրամադրում գյուղացիներին

Այս տարվա մայիսի սկզբներով, «Հայագրոբանկի» «Ղարաբաղբանկի» մասնաճյուղը ԼՂՀ-ում գարնանացանը լիարժեք կազմակերպելու նպատակով հանրապետության գյուղացիական (ֆերմերային) տնտեսություններին տրամադրել է 50 միլիոն դրամի վարկ՝ տարեկան 48 տոկոս հավելումով։

«Վարկի դիմաց գանձվող տոկոսները ցածր են, քանի որ վարկերը ձեւակերպվել են ԼՂՀ Ազգային բանկի կողմից «Ղարաբաղբանկին» տրամադրված վարկով», տեղեկացրին բանկից։

Սահմանվեց ուսման վարձի չափը

Օրերս ԼՂՀ կառավարությունը որոշում է ընդունել, ըստ որի վճարովի հիմունքներով 1996-97 ուսումնական տարում հանրապետության պետական ուսումնական հաստատություններ ընդունվող ուսանողների ուսման վարձի չափերը հաստատում են ԼՂՀ կրթության, գիտության եւ մշակույթի, ԼՂՀ գյուղատնտեսության եւ պարենամթերքների ու ԼՂՀ առողջապահության նախարարությունները՝ համաձայնեցնելով էկոնոմիկայի եւ ֆինանսների նախարարության հետ։ Որոշման մեջ նշվում է նաեւ, որ ուսման վարձի չափը կսահմանվի ոչ պակաս մեկ ուսանողի հաշվով պետական պատվերով նախատեսված միջին տարեկան ծախսի (առանց կրթաթոշակի, սննդի եւ գույքի համար կատարվող ծախսերի), 10 տոկոս միջին շահութաբերության եւ ավելացված արժեքի հարկի գումարից։

Հիշյալ ուստարվա վճարովի հիմունքներով ընդունված ուսանողների տարեկան ուսման վարձը կսահմանվի նույն չափով, ինչ նախատեսված է 1996 թ. վճարովի հիմունքներով ընդունվածների համար։

Որոշումը ստորագրել են ԼՂՀ վարչապետ Լեոնարդ Պետրոսյանը եւ ԼՂՀ կառավարության գործերի կառավարիչ Սուրեն Գրիգորյանը։

ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆ

Ստեփանավանի հույն համայնքի եւ Հունաստանի միջեւ՝ սերտ կապեր

Վերջին ժամանակներս Ստեփանավանի շրջանի հույների մի մասը վերադարձել է պատմական հայրենիք։ Սակայն շատերը չեն կարողանում կտրվել ծննդավայրից։ Տեղի հույների նախաձեռնությամբ ստեղծվել է հունական համայնք, որն ընդգրկում է Ստեփանավանի շրջանում բնակվող 741 հույների։ Համայնքի նպատակն է սերտ կապեր հաստատել Հունաստանի Ալեքսանդրապոլիս, Թասոսի, Սերես քաղաքների հետ, ուր հիմնականում ապրում են շրջանից գաղթած հույներ։ Հունաստանից հրավիրվել են մասնագետներ՝ Ստեփանավանի Յաղդան հունական գյուղի դպրոցում հունարեն դասընթացներ անցկացնելու համար։ Իսկ անցած ամռանը Հունաստանի ԱԳՆ որոշմամբ 150 հույն երեխաներ շրջանից հանգստանալու մեկնեցին Հունաստան։ Հայաստանում Հունաստանի դեսպանության գործուն աջակցությամբ պարբերաբար հումանիտար օգնություն է բաշխվում շրջանի հույներին։ Իսկ շուտով մեկ ամսով Հունաստան հանգստանալու կմեկնեն 5-7 տարեկան երեխաները։ Ստեփանավանի հունական համայնքն ամեն ինչ անում է, որ տեղի հույները Հայաստանում իրենց զգան ինչպես հայրենիքում եւ սերտ կապերի մեջ լինեն Հունաստանի հետ։

ՄԱՌԼԵՆ ՄԻԿՈՅԱՆ

ԾԽԵ՞Լ, ԹԵ ՉԾԽԵԼ

Երեւանը լի է արեւմտյան հանդիսատեսին ցնցող ու հուզող «փոլաներով»

Առաջներում էլ ծխելը սիրո եւ կրքի հետ էր շաղկապվում։ Հիշենք թեկուզ հանրահայտ Կարմենին։ Այդ կրքոտ խաղաղանքին, ոչ պատահական մանրամասն, ծխախոտի ֆաբրիկայում էր աշխատում։ Հոլիվուդի երբեմնի աստղերը, Մարլեն Դիտրիխը, օրինակ, առանց ծխացող սիգարետի էկրանին չէր հայտնվում։ Այսօր, սակայն, ծխելու դեմ Արեւմուտքում համընդհանուր եւ անողոք պայքար է սկսվել, որն Ամերիկայի ծերունիների 20 տարվա պայքարների «չոր» օրենքն է հիշեցնում։ Երբեմնի միամտաբար սովորական զբաղմունքը վտանգավոր արկածախնդրության է վերածվել, որը մարդկանց ու հասարակության համար ոչ միայն մահաբեր է ընկալվում եւ նույնիսկ հուզմունքի աղբյուր է դառնում։ Ծխելու հանդեպ վերաբերմունքն Արեւմուտքում այնքան կտրուկ է փոխվել, որ ծխողներն իրենց հալածված ու հետապնդվող փոքրամասնություն են համարում, նրանց իրավունքներն անխնա ոտնահարվում են նույն տեղի՝ ընդարձակության, կողմից։ Հանրային կարծիքի շրջանակներից այնքան կտրուկ է, որ արագ է ընկել յուրօրինակ եւ համարյա ընդհանուր մի գոյականություն, ամաչեր, բռնցքամարտիկներ, բանդիտներ,

որոնցում մանրամասն նկարագրված են հին եւ նոր ֆիլմերի այն տեսարանները, որտեղ հերոսները ծխում են վերջերս դեռ անմեղ համարվող

ծխելու արդեն։ Արգելված պտուղը քաղցր է։ Տարիներ առաջ, երբ հասարակական միջոցի տեսարաններն առաջին անգամ հայտնվեցին էկրանին, հանդիսատեսները բառացիորեն այրվում էին հուզմունքից ու հրճվանքից։ Այժմ համարյա թե

նույնիսկի ազդեցություն է ունենում «Փոլա» կոչված տեսաժապավենը, որտեղ պատկերված է ամենեւին էլ ոչ մերկ, այլ ընդհակառակը, լավ հագնված դեռատի մի կին, որը, սակայն, սիգարետ է ծխում։ Այդ տեսաֆիլմը, որն ամենեւին էլ էժան չէ. 35 դոլար արժե, չեռնված առաջ է տրվում։ Արեւմտյան հանդիսատեսի վրա ցնցող եւ գրգռող տպավորություն է թողնում «Փոլայում» նկարահանված կինը։ Այդ կինը, որի հագին մեծ դեկոլտեով պարահանդեսային շրջազգեստ է, իսկ գլխին փետրավոր, սեւ լայնեզր գլխարկ, թեքվում է եւ, օ՜, սարսափ, սիգարետ է «կոկցնում» ճռմից ու դա դեռ բավական չէ, ծուխը մի քանի անգամ խոր ներս է քաշում ու անշտապ բաց թողնում։ Հետո մենք նրան արդեն երկար մուշտուկի մեջ դրված սիգարետ ծխելիս ենք տեսնում։ Արեւմուտքը վերջերս ցնցած կեսժամանոց «Փոլա» տեսաֆիլմի ողջ ընթացքում երիտասարդ ծխող կնոջ անթաքույց շարժումներով է պայմանավորված, որոնք մի շարք գեղեցիկ երգով են ուղեկցվում։ Տղամարդը դրա մեջ մոտավորապես հետեւյալն է ասում. «Իսկ ինձ հարցնում են, այդ ո՞վ է ասել, թե դա սեր է եւ ոչ լավ խոսքեր։ Բայց չէ՞ որ կրծքում իմ անհամար մի կրակ է, եւ չեմ- ներն այն անհնար է։ Իսկ ինձ ասում են այդ փաստարկն անհերքելի է, ո՞վ կասի վնասի, դա խաղ է, թե սեր։ Բայց ես ձեզ ասում եմ՝ իմ սիրտն այրվում է, ծխի մեջ կարծես թե միսիս խառնում է»։

Երեւանում, զավեշտ արժե, համարյա թե յուրաքանչյուր երիտասարդ կնոջ, երբ փետրավոր սեւ լայնեզր գլխարկ ու խորը դեկոլտեով պարահանդեսային շրջազգեստ հագցնես, մի խոշոր կան Փոլա կստանաս, ծխելու արվեստը նա տեսաֆիլմի հերոսուհուց էլ լավ գիտի։ Եվ երբ Հայաստան մտնող սիգարետների քանակի վրա հարկ կսահմանեն ու հանրապետությունում մնացած ազգաբնակչության ստույգ թիվը հայտնի դառնա, առաջ հաստատված ենք, որ բնակչության մեկ շնչին ընկնող սիգարետների քանակով Հայաստանն աշխարհում եթե ոչ առաջին տեղը, գոնե առաջին տասնյակի մեջ անպայման կլինի։ Մնում է համբերատար սպասել, թե երբ մեզ մոտ էլ ծխելը սովորական ու տաղտկալի զբաղմունքից կվերածվի մի նյութի՝ գրգռող հաճույքի, արգելված պտղի, մահացու վտանգի, հասարակության համար ձանձրալի՝ մարտահրավերի նշանի։

ԳՐԻԳՈՐ ԲՈՒՆԻ-ՏԵՐՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

Ռուսաստան

ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ, ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Տագնապ, սփոփ, բայց նաեւ չհիմնավորված լավատեսություն

Ինչպես խոստացել էինք, Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների ակնկալվող արդյունքների եւ Հայաստանի քաղաքական զարգացումների ընթացքի վրա դրանց ազդեցության մասին հարցազրույցների շարքի ավարտին ներկայացնում ենք մեր թղթակցի ամփոփիչ հրապարակումը:

Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների ակնկալվող արդյունքների եւ Հայաստանի քաղաքական զարգացումների վրա դրանց հնարավոր ազդեցության մասին «Ազգի» առաջադրած հարցի առթիվ մենք հրապարակեցինք Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի, Ազգային ժողովրդավարական միության նախագահ Վազգեն Մանուկյանի, Գիտաարդյունաբերական եւ քաղաքացիական միության նախագահ Սուրեն Զոլյանի, Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Արամ Սարգսյանի, Ազգային ինքնորոշում միավորման նախագահ Պարույր Հայրիկյանի, Հայ հեղափոխական դաշնակցության դատավարության ժամանակ ներկայացուցիչ Լեւոն Մկրտչյանի եւ Հայաստանի կոմկուսի կենտկոմի առաջին քարտուղար Սերգեյ Բադալյանի հարցազրույցները: Հարցազրույցի խնդրանքով դիմեցինք նաեւ իշխող ՀՀՇ կուսակցության նախագահ Տեր Հուսիկ Լազարյանին, սակայն, ցավոք, վերջինս հետագայում անգամ հրաժարվեց որեւէ խոսակցություն ունենալ իր չսիրած «Ազգի» թղթակցի հետ: Այնուամենայնիվ, գտնում ենք, որ կառավարող կուսակցության տեսակետները խնդրո առարկա հարցի վերաբերյալ ընդհանուր առմամբ նույնական պիտի լինեին ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրապարակային հայտարարությունների համար: Հետեւաբար կարող ենք արձանագրել, որ մեր հարցազրույցներում ներառել ենք Հայաստանի քաղաքական դաշտում առկա բոլոր ազդեցիկ ուժերին: Այժմ փորձենք դիտարկել, թե այդ ուժերից յուրաքանչյուրը առանձին-առանձին եւ բոլորը միասին ինչ վերաբերմունք ունեն առաջադրված հարցի նկատմամբ:

Կառավարող ՀՀՇ կուսակցությունը, ի դեմս ՀՀ նախագահի, մտահոգված է Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների արդյունքում այնտեղ իշխանության հնարավոր փոփոխության հեռանկարից: ՀՀ նախագահը բացահայտորեն իր աջակցությունն է ցույց տալիս Ռուսաստանի ներկայիս նախագահ Բորիս Ելցինին, ընդսմին, ինչպես երեւում է, նա այնքան էլ վստահ չէ Ելցինի հաղթանակին: Համենայն դեպս, Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը այդ առթիվ իրեն հատուկ որեւէ անհողդողդ ոճով մինչեւ հիմա չի արել: Ավելին, այն կենսականությունը եւ սուր գնահատականները, որ ՀՀ նախագահը տվեց կոմունիստ նախագահի ընտրության դեպքում ԱՊՀ-ին սպառնացող ճակատագրին, բազմաթիվ ռուսական հեռուստաալիքներին [illegible], որ այդ պարագայում այլեւս ԱՊՀ չի լինի, այն կտրականությունը, որով նա ընդգծեց, որ կոմունիստական Ռուսաստանի հետ մենք ընդհանուր ճանապարհ ունենալ չենք կարող, վկայում է, որ ՀՀ նախագահը փորձում է ներգործել ռուսական հասարակական կարծիքի վրա եւ կանխել Ելցինի պարտությունն ու Զյուգանովի հաղթանակը: Նույն բանը, ավելի մեղմ արտահայտություններով, արեցին եւ անում են ԱՊՀ անդամ երկրների բոլոր նախագահները: Տվյալ դեպքում Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի չափազանց կտրուկ դիրքորոշումը, իր գործընկեր նախագահների համեմատ ավելի մեծ ակտիվությունը կարելի է մեկնաբանել նաեւ այն հայեցակետից, որ նա, ամենայն հավանականությամբ, Հայաստանի ճակատագրի, Հայաստանի քաղաքական զարգացումների ընթացքի վրա Ռուսաստանի նախագահական ընտրությունների արդյունքների հնարավոր ազդեցությունը շատ ավելի մեծ է համարում, քան դա իրենց երկրների համար ներքուստ ընդունում են նրա նախագահ-գործընկերները: Այս հարցում նախագահի հետ, փաստորեն, համերաշխ են մեր գրեթե բոլոր քաղաքական գործիչները: Բոլորը, բացառությամբ Պարույր Հայրիկյանի, գտնում են, որ Ռուսաստանի ընտրությունների արդյունքները այս կամ այն կերպ իրենց ազդեցությունն են թողնելու մեր երկրի քաղաքական զարգացումների վրա: Ռուբեն Միրզախանյանը կարծում է, որ «դրանց արդյունքները ազդեցություն կունենան ոչ միայն Հայաստանի, այլեւ ամբողջ աշխարհի քաղաքական զարգացումների վրա», Վազգեն Մանուկյանն ու Արամ Սարգսյանը ընդգծում են դրանց հոգեբանական ազդեցության մեծությունը, Սերգեյ Բադալյանը նույնիսկ գտնում է, որ Զյուգանովի հաղթանակի դեպքում Հայաստանի նախագահը «ինքը պետք է հեռանա, ինչպես արեցին 1920 թ. դաշնակները: Դա է ելքը մեր ժողովրդի համար»: Իսկ ահա Պարույր Հայրիկյանը կարծում է, որ եթե մենք հավատարիմ մնանք մեր ձեռք բերած կարգավիճակին, ռուսական ընտրությունները մեզ վրա որեւէ ազդեցություն ունենալ չեն կարող, «որեւէ վտանգ մեզ չի սպառնում, այն ավելին չի լինի, քան այսօր է, ով էլ որ Ռուսաստանում իշխանության գա»:

Ամբողջ հարցն էլ հենց այդ է՝ ո՞վ կհաղթի Ռուսաստանի նախագահական ընտրություններում: Եւ այստեղ իրենց կանխագուշակումներում մեր քաղաքական գործիչները բավական զգուշավոր են: Սուրեն Զոլյանն այդ առթիվ կտրականապես հրաժարվում է որեւէ կանխագուշակում անել. Ռուբեն Միրզախանյանն ու Վազգեն Մանուկյանը համոզված են, որ բանը կհասնի երկրորդ փուլի, Արամ Սարգսյանը գտնում է, որ «Զյուգանովի դիրքերը շատ ամուր են», Սերգեյ Բադալյանը վստահ է, որ «Ռուսաստանում ազատ եւ անկախ ընտրությունների դեպքում կոմունիստների հաղթանակն անխուսափելի է»: Պարույր Հայրիկյանի եւ Լեւոն Մկրտչյանի համար այդ հարցն այնքան էլ կարեւոր չէ: Հայրիկյանի համար կարեւորը արդար ընտրություններն են, եւ այդ պարագայում նույնիսկ կոմունիստների թեկնածուի հաղթանակին նա նայում է «մեծ հանդուրժողությամբ», իսկ Լեւոն Մկրտչյանը գտնում է, որ նախագահության բոլոր թեկնածուների համար գոյություն ունի «մեկ ընդհանուր շահ. ազգային պետականության կառուցման գիտակցությունը», իսկ այդպիսի Ռուսաստանը, ով էլ որ լինի նախագահը, մեզ համար նախընտրելի է:

Բավական հետաքրքիր են Զյուգանովի հաղթանակի դեպքում մեր երկրների հարաբերությունների ապագայի վերաբերյալ Հայաստանի քաղաքական գործիչների դատողությունները: Այստեղ արդեն դրանք տրամագծորեն տարբերվում են հանրապետության նախագահի դատողություններից: Փաստորեն միայն նախագահն ու Սերգեյ Բադալյանն են, որ տարակույս չունեն, թե Զյուգանովի հաղթանակը նշանակելու է «Ռուսաստանի կոմունիստականացում», ընդսմին, առաջինի համար դա անցանկալի է, երկրորդի համար՝ փափագելի: Մյուսները գտնում են, որ Զյուգանովի հնարավոր հաղթանակը, Սուրեն Զոլյանի բնորոշմամբ, «ընդամենը նշանակելու է, որ նախագահը դառնալու է այդ կուսակցությունը», քանզի Ռուսաստանն այնքան է առաջ գնացել ժողովրդավարության ճանապարհով, որ կոմունիստ նախագահի ընտրությունը այլեւս չի կարող սպառնալ կոմունիստական ամբողջատիրության վերականգնմամբ: Արամ Սարգսյանն ընդգծում է, որ Զյուգանովը ներկայացնում է ազգային-հայրենասիրական ուժերի մի շատ լայն միավորում եւ նրա, իբրեւ նախագահության թեկնածուի, ծրագիրը ավելի շատ սոցիալ-դեմոկրատական է, էականորեն տարբերվում է կոմկուսի ծրագրից, եւ Հայաստանը նրա հետ հարաբերություններ հաստատելու այլընտրանք չունի: Ռուբեն Միրզախանյանը «չի կարծում, որ եթե Ռուսաստանում կոմունիստ նախագահ ընտրվի Ռուսաստանը կդառնա կոմունիստական», ավելին, «Զյուգանովը հաղթելու դեպքում չի լինի այն մարդը, որին ոչ [illegible] տեսնում են»: Վազգեն Մանուկյանն ուղղակի նշում է, որ ինքը Զյուգանովի ընտրվելու դեպքում «համայնավարական իշխանության վերականգնման վտանգ չի տեսնում»: Պարույր Հայրիկյանը վստահ է, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանն առանց որեւէ դժվարության հարաբերություններ կհաստատի Զյուգանովի հետ, ասելով, որ «իր հայտարարությունները ուղղված էին ստալինյան ոճի կոմունիստների դեմ, իսկ այսօրվա կոմունիստները ըստ էության կոմունիստ էլ չեն, սոցիալ-դեմոկրատ են»: Ըստ այդմ էլ նրանցից յուրաքանչյուրն իր վերաբերմունքն է արտահայտում ՀՀ նախագահի հակակոմունիստական հայտարարությունների առթիվ: Արամ Սարգսյանը եւ Սուրեն Զոլյանը դրա համար խիստ քննադատում են նախագահին: Վազգեն Մանուկյանը դիվանագիտորեն նկատում է, որ ինքը կցանկանար, որպեսզի «Հայաստանի ներկայացուցիչը, լինի նախագահը, թե մեկ ուրիշը, ավելի մեղմ արտահայտվեր այդ հարցերի առթիվ»: Պարույր Հայրիկյանը, մեղմ ասած, նախագահի հակակոմունիստական կեցվածքը հիմնավորված չի համարում: Լեւոն Մկրտչյանը գտնում է, որ դրանք իր համար «անընդունելի են», սակայն, հավանաբար, չպետք է շտապել գնահատականներ տալ նախագահի դիրքորոշմանը, որովհետեւ վերջինս, նրա կարծիքով, կողմնորոշվել է իրեն մատչելի տեղեկատվության հիման վրա, որը, բնականաբար, մատչելի չէ ընդդիմությանը: Սերգեյ Բադալյանը նախագահի այդ հայտարարությունները համարում է «անհեթեթ»: Ընդսմին, անխտիր բոլորը, տարբեր հայեցակետերից ելնելով ու տարբեր մեկնաբանություններ տալով, գտնում են, որ ով էլ Ռուսաստանում իշխանության գա Հայաստանը նրա հետ պարտավոր է զարգացնել միջպետական դաշնակցային հարաբերություններ: Ռուբեն Միրզախանյանը ԱՊՀ շրջանակներում Հայաստան-Ռուսաստան ինտեգրացիոն գործընթացների խորացման ջերմ կողմնակիցն է: Արամ Սարգսյանը համոզված է, որ «միայն համատեղ ուժերով է հնարավոր մեր բոլորի վերածնունդը»: Պարույր Հայրիկյանը համարում է, որ «ժողովրդավարական Ռուսաստանը մեր բնական դաշնակիցն է»: Սուրեն Զոլյանը համոզված է, որ «ինտեգրացիոն գործընթացները կամ միջպետական հարաբերությունները, որոնք զարգանում են Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ, կախված չեն կոնկրետ քաղաքական ուժերից», թեեւ գտնում է, որ Հայաստանի նախագահը, որն այժմ օգտվում է բացարձակ իշխանությունից, կարող է կամայական որոշումներով, «երբ շարունակի իր քաղաքական գիծը», հասնել այն բանին, որ «ԱՊՀ-ն մնա առանց Հայաստանի, բայց ոչ առանց Ռուսաստանի, դա անհեթեթություն է»: Ուստի պրն. Զոլյանը գտնում է, որ «Հայաստանի իշխանությունները իրենց շահերը նույնացնում են թե պետության, թե ժողովրդի շահերի հետ», մինչդեռ ցանկացած պետություն, «այդ թվում նաեւ մեր պետությունը, շատ ավելի կայուն շահեր ունի, քան նրանց որեւէ ժամանակահատվածում կառավարող վարչակազմը»: Լեւոն Մկրտչյանը Զյուգանովի իշխանության գալու դեպքում չի բացառում նույնիսկ ՀՀ իշխանությունների հրաժարականի տարբերակը, բացառելով բարեկամական առանցքի երկրների հետ դաշնակցային հարաբերություններ հաստատելը եւ Ռուսաստանի հետ որեւէ կարգի հակադրության մեջ մտնելու հնարավորությունը: Այս առթիվ ամենից ավելի աներկյուղ է արտահայտվում Սերգեյ Բադալյանը: Ընդգծելով, որ իրենք «միանշանակ մերժում են այն քաղաքական հայտարարությունները, թե հայկական հարցը դրել է II-րդ Կարմիր բանակի վրա», պրն. Բադալյանը ավելացնում է. «Երբ այսօր, կոմունիստականացվող Ռուսաստանի օրոք, ինչպես 1918-1920 թթ. մերժելով սերտորեն համագործակցելու հնարավորությունը, Հայաստանի իշխանությունը փորձի այժմ էլ նույն խաղերը խաղալ, մենք նորից կունենանք ոչ միայն տարածքային, այլեւ մարդկային մեծ կորուստներ, վտանգելով հատկապես Ղարաբաղի հարցի վերջնական եւ արդարացի լուծումը եւ հայոց պետականությունը»: Ինձ համար չափազանց դժվար է այս բառերի մեջ չտեսնել Հայաստանի իշխանություններին հասցեագրված ուղղակի սպառնալիք ու ահաբեկություն նույն այն անհեթեթ II-րդ Կարմիր բանակով, որը, ըստ պրն. Բադալյանի, «այլեւս չկա եւ չի լինի»: Երբ դա այդպես է, ապա էլ ո՞վ պիտի Հայաստանին սպառնա այդքան մոտ հեռանկարում: Հայկոմկուսի ղեկավարը, ցավոք, չի մեկնաբանում իր այդ միտքը, եւ մենք ազատ ենք ենթադրելու, որ երբ դա չի անելու «կոմունիստականացող Ռուսաստանը», ադա, անկասկած, նրա թույլտվությամբ դա անելու են այլ ուժեր ու պետություններ: Ըստ այս տրամաբանության, միակ ելքը կրկին մնում է Ռուսաստանի օգնությամբ «Հայաստանի կոմունիստականացումը»:

Վերջապես, անդրադառնանք նաեւ այն հարցին, թե ինչպես են գնահատում Հայաստանի քաղաքական գործիչները Բորիս Ելցինի հաղթանակի հնարավորությունները: Նրանցից ոչ մեկը չի բացառում նաեւ այդ տարբերակը: Միայն Սերգեյ Բադալյանն է գտնում, որ դա հնարավոր կլինի լոկ այն դեպքում, երբ ընտրության արդյունքները կոպտորեն կեղծվեն: Մյուսները այդպիսի կեղծիքների հավանականությունը գրեթե բացառված են համարում: Սակայն բոլորն էլ գտնում են, որ նույնիսկ Ելցինի հաղթանակի դեպքում Ռուսաստանի քաղաքականությունն այլեւս նախկինը չի լինի: Ռուբեն Միրզախանյանն ուղղակի ընդգծում է, որ երբ Ելցինը մնա, «նա արդեն չի լինի այն Ելցինը, որ 2-3 տարի առաջ էր եւ նույնիսկ այսօր է»: Գրեթե նույն բառերն է օգտագործում Վազգեն Մանուկյանը. «Ինչ վերաբերում է Ելցինին, ապա երբ նույնիսկ նա մնա, դա արդեն կլինի ոչ այն Ելցինը»: Հետաքրքիր է, որ երկուսն էլ այսպես են արտահայտվել մեկը մյուսից կատարելապես անկախ, դեռ մինչեւ իրենց հետ ունեցած իմ հարցազրույցների հրապարակումը: Արամ Սարգսյանի կարծիքը գրեթե նույնն է. «Ով էլ հաղթի Ռուսաստանում, ռուսական քաղաքական կուրսը այլեւս չի լինի այնպիսին, ինչպիսին էր 1991-1995 թթ.: Ռուսաստանը կրկին վերադառնում է իր «հավաքական քաղաքականությանը», այլ պետություններին իր շուրջը հավաքելու եւ կրկին գերտերություն դառնալու քաղաքականությանը»: Այդ առթիվ որեւէ տարակուսանք, թվում է, չունեն նաեւ Սուրեն Զոլյանն ու Լեւոն Մկրտչյանը: Ընդսմին, ընդդիմադիրներից որեւէ մեկը դրա մեջ որեւէ վտանգ չի տեսնում Հայաստանի ու նրա անկախ պետականության համար: Այս իմաստով, թերեւս, բնութագրական կարող է լինել Լեւոն Մկրտչյանի գնահատականը. «Եւ Ելցինը, եւ Զյուգանովը, եւ մյուս ուժերը հստակ գիտակցում են, որ Հայաստանը, որպես անկախ պետություն, իր ռուսական կողմնորոշմամբ շատ ավելի մեծ ռազմաստրատեգիական նշանակություն ունի Ռուսաստանի համար, քան երբ նա լիներ թեկուզեւ իրենց երկրի մի մարզը...»:

Այս առթիվ, սակայն, մենք չունենք ՀՀ իշխանությունների տեսակետը: Արդյո՞ք նրանք նույնպես գտնում են, որ Ելցինի հաղթանակի դեպքում ռուսական քաղաքականությունը այլեւս նույնը չի լինի: Մի՞ գուցե արժե՞ մտածել նաեւ այն մասին, որ անգամ այդ պարագայում, այսինքն Ելցինի հաղթանակի դեպքում, Հայաստանի իշխանություններին հարկ կլինի սրբագրումներ կատարել մեր երկրի արտաքին քաղաքականության մեջ: Համենայն դեպս, չի բացառվում, որ ՀՀ նախագահի «հակակշիռների վրա հիմնված արտաքին քաղաքականությունը», որը, ըստ Լեւոն Մկրտչյանի, նրան հաջողվել է իրականացնել մինչեւ այժմ, առաջիկայում այլեւս չի բավարարելու Ռուսաստանին: Կապրենք կտեսնենք...

ՄԱՏԹԵՈՍ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

միջազգային

ԸՐՋԱՓԱԿՈՒՄ

Հելմս-Բարտոնի օրենքը զայրացնում է ԱՄՆ-ի գործընկերներին

ԱՄՆ-ի նախագահական ընտրությունները կփակվե՞ն Կուբայից շաքար արտահանող նավերի համար

Այս օրերին կրկին շատ է խոսվում ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի ընդունած Հելմս-Բարտոնի օրենքի մասին, որով պատժամիջոցներ են նախատեսվում Կուբայում գործող օտարերկրյա ֆիրմաների դեմ: Դրա հեղինակները՝ սենատոր Հելմսը և կոնգրեսական Բարտոնը այն մշակեցին են Ֆիդել Կաստրոյի վարչակարգը վերջնականապես շնչահեղձ անելու նպատակով: Օրենքի առթիվ Վաշինգտոնում զայրույթի բողոքներ են ստացվում Կանադայից, Մեքսիկայից, Իսպանիայից, Մեծ Բրիտանիայից և այլ երկրներից, որոնց ֆիրմաները գործում են Կուբայում: RFI ռադիոկայանը նշել է, որ այդ օրենքի կիրառման դեմ բողոքել է նաև Եվրամիությունը, սակայն Քլինթոնի վարչակազմը դրան ի պատասխան ընդգծել է, որ Հելմս-Բարտոնի օրենքը չեղյալ չի հայտարարվի ոչ 1996 թ., ոչ էլ եկող տարի: Դա, ըստ մեկնաբանների կարծիքով, վկայում է, որ օրենքի ընդունումը ծառայում է առաջին հերթին Բիլ Քլինթոնի նախընտրական քարոզարշավի շահերին:

Ըստ որում, նախագահ Քլինթոնը կարող էր և չստորագրել օրինագիծը, երբ ամերիկացի օդաչուների զարմանալի զուգադիպությամբ չօգներ ինքը՝ Ֆիդել Կաստրոն: Այս տարվա փետրվարին նրա զինված ուժերը չզգուշացրած խփեցին ամերիկյան երկու օդանավ, որ փախստական կուբացի տարագիրներինն էին: Այդ միջադեպից անմիջապես հետո ԱՄՆ-ի [illegible] խստացրեց ծրագրված պատժամիջոցները:

Միացյալ Նահանգները Հելմս-Բարտոնի օրենքով փորձում է իր ներքին խնդիրները տարածել միջազգային հարաբերությունների դաշտում: Բայց ամերիկացիները պարզաբանում են, որ օրենքը պատժամիջոցներ է սահմանում լոկ այն ընկերությունների դեմ, որոնք Կուբայում գործառնություններ են իրականացրել նախքան 1959 թ.:

ԱՄՆ-ի հաստատած «սև ցուցակում» առայժմ հայտնվել են արտասահմանյան մեկ տասնյակ ֆիրմաներ, բայց դրանց ցանկն ընդլայնվելու է: Անցյալ շաբաթ դեպարտամենտը օտարերկրյա երեք ընկերությունների առաջարկեց 45 օրվա ընթացքում Կուբայում դադարեցնել իրենց գործունեությունը: Դրանցից առաջինը Կանադայի

«Շերիթ ինթերնեշնլ» խոշորագույն լեռնահանքային ընկերությունն է, որը ներկայումս փաստորեն վերահսկում է Կուբայի նիկելի արդյունաբերության մեծ մասը: Մյուս երկու ֆիրմաներն են մեքսիկական «Գրուպո Դոմոս» և իսրայելական «ԲՍԵՏ Սոլան», որոնք հաստատ յուրացնում են Կուբայի հեռահաղորդակցությունների շուկան: Երեք ֆիրմաներն էլ հայտարարեցին, թե իրենք Կուբայից չեն հեռանում և մտադիր չեն կատարել ամերիկյան օրենքները: Ավելին՝ նրանց դասակցությամբ հանդես եկավ Մեծ Բրիտանիայի արտգործնախարար Մալկոլմ Ռիֆքինդը, որը Վաշինգտոնում իր այցն սկսեց Հելմս-Բարտոնի օրենքի խիստ քննադատությամբ, բայց ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորեն Քրիստոֆերի հետ հանդիպում ունենալուց հետո փոքր-ինչ մեղմացրեց խոսելաոճը:

ԱՄՆ-ի վարչակազմը ևս փորձում է յափշտակել իր սոյուզնիկի արտահայտությունները (մասնավորապես ԱՄՆ-ը սպառնացել է իր տարածքում դադարեցնել Կուբայում գործող օտարերկրյա ֆիրմաների գործունեությունը, արգելել դրանց ղեկավար աշխատակիցների և նրանց ընտանիքների անդամների այցելությունները ԱՄՆ): Այնուամենայնիվ դժվար է ակնկալել, թե նախագահական ընտրություններից մի քանի ամիս առաջ Բիլ Քլինթոնը լուրջ կհրաժարվի պատժամիջոցներից, քանզի նա չի ուզում կորցնել Կուբայի տարագիրների հարյուր հազարավոր ձայները: «Իզվեստիա» թերթը նշում է, որ հնարավոր պատժամիջոցներից առայժմ զերծ են մնացել Կուբայի հետ գործակցող ռուսական ձեռնարկությունները, բայց միանգամայն հնարավոր է, որ հունիսի վերջին Հելմս-Բարտոնի օրենքն առավել խստացվի, և այդ դեպքում ամերիկյան նավահանգիստներ չի կարողանա մուտք գործել Կուբայից շաքար արտահանող (այդ թվում ռուսական) նավ:

Գ. Բ.

TRT

Շահդենիզի նավթից Թուրքիային փոքր բաժին հասավ

Բաքվում ստորագրված պայմանագրի համաձայն, Շահդենիզի նավահորից 30 տարվա ընթացքում Թուրքիա կստանա ընդամենը 50 միլիոն տոննա նավթ: Բաքվից ստացված տեղեկությունների համաձայն, այստեղ գտնվող Թուրքիայի նավթարդյունաբերության գլխավոր տնօրեն Մանչարը ասել է. «50 միլիոն տոննան Թուրքիայում օգտագործվող նավթի առումով բավականին փոքր թիվ է, բայց, այնուհանդերձ, տարբեր նախագծերի մասնակցությունից մենք շահում ենք: Մենք հետագայում էլ կպահպանենք Ադրբեջանի նավթի բոլոր նախագծերում մասնակցություն ունենալ»: Մինչդեռ Բաքվում գտնվող ԱՄՆ-ի էներգետիկայի փոխնախարար Ջարզ Կուրտիսը ասել է, որ ադրբեջանական նավթի արդյունահանման բնագավառում առաջին հերթին հարկավոր է մշակել Բաքու-Ջեյհան նախագծի իրականացման մասին»: Կուրտիսը նշել է, որ այդ նախագիծը կարևորվում է Եվրասիայի միջավայրի պահպանման և նեղուցներով նավթի առաքումը սահմանափակելու տեսակետից: Այնուհետեւ անդրադառնալով ադրբեջանական նավթը Հայաստանի տարածքով Թուրքիա առաքելու հարցին, Կուրտիսը ընդգծել է, որ դեռեւս այդ կապակցությամբ որեւէ որոշում չի ընդունվել: TRT

Մեսութ Յըլմազի հանդիպումները Բրյուսելում ավարտվեցին

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն, եվրախորհրդի նախագահ Ժակ Սանտերի հրավերով հունիսի 3–5-ը եռօրյա աշխատանքային այցով Բրյուսելում էր գտնվում վարչապետ Մ. Յըլմազը: Նա եվրախորհրդի ղեկավարների հետ մի շարք օգտակար հանդիպումներ ունենալուց հետո այցի վերջին օրը հանդիպեց Բելգիայի վարչապետ Ժան Լյուկ Դեհանին: Մամուլի ասուլիսում Յըլմազը մասնավորապես ասաց. «Հանդիպման ընթացքում մենք շոշափեցինք մեր երկրների հարաբերությունների զարգացման, Թուրքիայի և Եվրամիության հարաբերություններում Բելգիայի դերի հետ կապված խնդիրները: Մենք առանձնակի ուշադրությամբ նշեցինք եվրոպական երկրներում և հատկապես Գերմանիայում, Ֆրանսիայում և Բելգիայում PKK-ի ահաբեկչական կազմակերպության, Բրյուսելում գործող PKK-ի մամուլի կենտրոնի և ռադիո-հեռուստատեսային կայանների գործունեությունը դադարեցնելու հարցերը»:

ԿԱՄԲՈՋԱ

«Կարմիր խմերների» առաջնորդի մահը կդառնա՞ նրանց դաշնակից ավարտ

ՀԱՆՈՅ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պոլ Պոտի մահվան մասին լուրերն անհաստատ չեն: «Կարմիր խմերների» առաջնորդի առողջական վիճակի վատթարացման մասին վերջերս հայտնել էր Կամբոջայի Նորոդոմ Սիհանուկ թագավորը:

«Կարմիր խմերները», ըստ փորձագետների գնահատումների, վերջին ժամանակներս ռազմական առումով զգալիորեն թուլացել են: Նրանց քանակը թիվն այժմ չի անցնում վեց հազարից: Մինչդեռ 1982 թվականին Պոլ Պոտը զինծառայության մեջ ուներ 40 հազար մարտիկ: Այնուամենայնիվ, դիտորդների կարծիքով, սահմանամերձ շրջաններում թաքնված Պոլ Պոտը ձեռքին էր պահում իր խմբավորման կառավարման թելերը: Չնայած նա փանդագին պարտություններին և միջազգային ասպարեզում ունեցած իր բացառական վարկին, նա մինչև վերջին ժամանակներս չէր հրաժարվում Կամբոջայում իշխանության գլուխ վերադառնալու մտադրությունից:

Երբ Պոլ Պոտի մահվան մասին լուրը հաստատվի, առայժմ դա կարող է օգնել նրա հակառակորդ ճամբարներին: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, ավելի վաղ առաջնորդի անհայտ անցակայի ներկայությունը «կարմիր խմերների» խանգարում էր օժնում կանոնավոր, այժմ այդ խմբավորումը հնարավոր է շատ ավելի հեշտորեն ներգրավվի Կամբոջայի հասարակական կյանքում:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բուրունդիում զոհվել են Կարմիր խաչի պատվիրակները

ԵՐԵՎԱՆ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Բուրունդիի հյուսիսային Սիբիտոկե նահանգում, մայրաքաղաք Բուժումբուրա վերադառնալիս գնդակոծվել է Կարմիր խաչի միջազգային կազմակերպության երկու ավտոմեքենա. ԿԽՄԿ-ի երեք պատվիրակներ զոհվել են: Ինչպես հայտնել է ԿԽՄԿ-ն, ռազմական բախման հետևանքով տուժած այդ նահանգում Կարմիր խաչը մարդասիրական օգնություն է բաշխում տասնյակ հազարավոր մարդկանց՝ ապահովելով նրանց խմելու ջրով, դեղորայքով և այլ անհրաժեշտ պիտույքներով: Միջազգային Կոմիտեն, իր խորին ցավակցությունը հայտնելով զոհվածների ընտանիքներին, խստորեն դատապարտել է այդ հարձակումը, որը Կարմիր խաչի տարբերանշանի հարգման ակնհայտ արհամարհանք է:

Ադրբեջանում գազը թանկացավ

ԲԱՔՈՒ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Ադրբեջանի կառավարության որոշմամբ, հանրապետությունում հունիսի 1-ից երկու անգամ բարձրացվել է բնակչությանը տրվող բնական գազի գինը: Այսուհետ բնական գազի 1000 խորանարդ մետրը կարժենա 2,82 դոլլար: Այսպիսով Բաքուն կատարեց Համաշխարհային բանկի թելադրած պայմաններից մեկը, որից հետո հունիսի 10-ին կվերսկսվեն այդ մարմնի հետ բանակցությունները Վաշինգտոնում:

ՇՈՒԿԱ

Ծխախոտային երեք ֆիրմաներ վերահսկում են Արևելյան Եվրոպայի կեսը

Մինչ Արևմուտքում լայն արշավ է ծավալվել ծխախոտի դեմ, և ծխողների թիվը անշեղորեն նվազում է, իսկ մայիսի 31-ը հայտարարված է ծխելու միջազգային օր, Արևմուտքի ծխախոտային խոշոր ֆիրմաները վաճառահանման նոր շուկաներ են գտել Արևելյան Եվրոպայի երկրներում: Այդ մասին է «Ֆինանշըլ թայմս» թերթի հոդվածը, որը ներկայացնում ենք որոշ կրճատումներով:

Վաճառահանման նոր շուկաներ փնտրող ծխախոտի համաշխարհային ընկերությունները վերջին տարիներին կողմնորոշվել են դեպի Արևելյան Եվրոպայի երկրները, որտեղ ծխախոտի մեծ պահանջարկ է զգացվում: Տարածաշրջանի երկրներում գլանակների ընդհանուր արտադրությունը 1994 թ. կազմել է մոտ 576 միլիարդ հատ: Միևնույն ժամանակ արևելաեվրոպական շուկաների ընդհանուր ծավալը հասնում է տարեկան 850 մլրդ գլանակի (Ռուսաստան մոտ 300 մլրդ, ԱՊՀ մյուս երկրներ 285 մլրդ, Արևելյան Եվրոպա մոտ 250 մլրդ, Բալթյան երկրներ 16 մլրդ): Դա գրեթե կրկնակի գերազանցում է ԱՄՆ-ի ծխախոտային շուկայի ծավալները և կազմում գլանակների համաշխարհային շուկայի մոտ 17 տոկոսը:

Բուլղարիայում վերջին տարիներին իշխում էր ծխախոտային «Բուլգարտաբակ» ընկերությունը, որը [illegible] մրցակիցներ էր կասեցրել: Բայց վերջերս «Բուլգարտաբակ» նախկին ընկերության բազայի վրա ստեղծվեց «Բուլգարտաբակ հոլդինգ» ընկերությունը, որը հրաժարվեց նախկինում արված «սեփականաշնորհման» հայտարարություններից: Երկրի կառավարությունը մտադիր է նրան օգնել [illegible]:

Դեռ մի քանի տարի առաջ, երբ ծխախոտային խոշոր ֆիրմաները [illegible] շահութաբերության [illegible], վերազգային ընկերություններից շատերը ուշադրություն դարձրին Հունգարիայի վրա: Այսօր Հունգարիայի ծխախոտի չորս ֆաբրիկաներից երեքը սեփականաշնորհված է «Ռեեմտսմա», BAT և «Ֆիլիպ Մորիս» ընկերությունների մասնակցությամբ: Վերջինս երկրում արտադրում է իր բոլոր մակնիշները, շուկայում իր բաժինը 6-ից հասցնելով 22 տոկոսի (1994 թ. տվյալներով): Պետականացվածի կառավարման կոմիտեն արտասահմանցի ներդրողներին առաջարկում է ձեռք բերել վերջին չորրորդ ֆաբրիկան:

Լեհաստանի կառավարությունը 1995 թ. հուլիսին հայտարարեց ծխախոտի ազգային արդյունաբերության սեփականաշնորհման ծրագրերի մասին: Երկրի շուկայի տարեկան պահանջարկը գնահատվում է 80 մլրդ գլանակ: Արտադրությունը 1994 թ. կազմել է 106 մլրդ: Սեփականաշնորհման ենթակա ծխախոտի հինգ ֆաբրիկաներ, որոնք կարող են հասցնել «Ֆիլիպ Մորիսի», «Ար Ջեյ Ռեյնոլդսի», BAT-ի, «Ռեեմտսմայի» հետ: Դրանցից արդեն ձեռքբերված են, և օտարերկրյա մասնակիցները պարտավոր են ձեռք բերել իրենց հետագա ձեռնարկությունների բաժնետոմսերի առնվազն 10 տոկոսը: «Ռեեմտսման» արտոնագրված գլանակներ է արտադրում Լյուբլինի ֆաբրիկայում:

Ռումինիայի ծխախոտի ազգային արդյունաբերության մեջ կա միայն մեկ արևմտյան ներդրող: Դա ամերիկյան «Ար Ջեյ Ռեյնոլդս» ֆիրման է, որը Բուխարեստում կառուցել է տարեկան 2 մլրդ գլանակ արտադրող նոր ֆաբրիկա: Ֆիրման ծրագրում է առաջիկա տարիներին ձեռնարկությունում ներդնել մոտ 40 մլն դոլլար:

Սլովակիայում օտարերկրյա առաջին ներդրողը դարձել է «Ռեեմտսմա» ընկերությունը, որին պատկանում է երկու ֆաբրիկա: Բացի դրանից, Բրատիսլավայում ֆիրման ներկայումս ստեղծում է ծխախոտի [illegible]:

«Ռեեմտսմայի» գլխավոր ուժերը են նաև նախկին Հարավսլավիայում: Այստեղ, ընկերության ձեռք բերած Լյուբլյանայի ծխախոտի ֆաբրիկան (Սլովենիա), դարձել է ճյուղի այն հզոր ձեռնարկություններից մեկ առաջինը, որոնք պատկանում են արևմտյան ֆիրմային: Նախկին Հարավսլավիայի շուկան անչափ շահութաբեր է նաև «Ֆիլիպ Մորիսի» համար: Սերբիայում ընկերության վաճառքի ծավալը 1994 թ. աճել 44 տոկոսով, Խորվաթիայում արտոնագրված համաձայնություն է ձեռք բերվել ներքին շուկայի համար «Մալբորո» արտադրելու վերաբերյալ:

Չեխիայում նոր ֆաբրիկա հիմնած առաջին ընկերությունը դարձավ «Ար Ջեյ Ռեյնոլդսը», իսկ «Ֆիլիպ Մորիսը» Չեխիայում ունի չորս ֆաբրիկա: Վերջինս ձեռք է բերել նաև Քլայպեդայի (Լիտվա) ծխախոտի ֆաբրիկայի բաժնետոմսերի 65,5 տոկոսը:

Այսպիսով, արևելաեվրոպական երկրների ծխախոտի արդյունաբերության մեծ մասը վերահսկվում է օտարերկրյա (ավելի ճիշտ արևմտյան) կորպորացիաների կողմից: Ծխախոտային միայն երեք խոշոր ֆիրմաների բաժին է ընկնում արևելաեվրոպական շուկայի մոտ կեսը («Ֆիլիպ Մորիս» 24, «Ար Ջեյ Ռեյնոլդս» 12, BAT 10 տոկոս): Այդ ընկերությունների ներդրումների ծավալները վիթխարի են: Միայն «Ֆիլիպ Մորիսը» Արևելյան Եվրոպայում արդեն ներդրել է ավելի քան 800 մլն դոլլար:

digitised by A.R.A.R.@

Մշակույթ

Մենք ապրում ենք նույն քաղաքի ... [illegible]

Ում ակիրեմ տողե՞րս անզարդ, որ չնեղանան

Հայաստանյան մամուլը ճոռոմաբանություն շատ է սիրում

Անեւմտյան զանգվածային լրատվական միջոցներից յուրաքանչյուրում օգտվում է հասուկ իր համար ստեղծված բառարանից. Այն ոչ թե սահմանափակում է լրագրողի բառեր ընտրելու ազատությունը, այլ մի բերք տարբերակում մյուսից. Ստեղծվում է բազմազանություն, ճանւ մի բերք մյուսից տարբերակող բառապաշար, որը հաստացնում է ժուռնալիստական լեզուն.

[illegible]

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՀՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Կարֆիմանը կլացահայտի Տրոյայի գաղտնիքը

ՄՆՍՏԵՐ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: [illegible]

ԱՍՏՂԵՐ

Ալլա Պուգաչովան բուժվում է, իսկ երեխա չի կարող ունենալ

«Արգումենտի ի ֆակտի» շաբաթաթերթին (N22, 1996) տված հարցազրույցում, համառուսաստանյան երգչուհի Ալլա Պուգաչովան [illegible]

«Իսկ երեխա ոչ, ասում ոչ: Ինչ կարող եմ անել», ասում է երգչուհին եւ իրեն մխիթարում, որ ունի թոռնուհի կամ առնվազն, որն իրեն բոլոր հաճույքները կտա ...

«ԱՐԱՐ» ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ, ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼԻՐ
«ԱՐՎԵՍՏ» ԱՄՍԱԳԻՐ
ԱՐՎԵՍՏՆԵՐԻ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏՆԵՐԻ ԽԱՉՄԵՐՈՒԿ
ՀՈՒՇԱՆՎԵՐ ԹԱՏՐՈՆ
[illegible]
ԿԱՐԵՆ ԴՈՒԼՈՒԽԱՆՅԱՆԻ
ստեղծագործությունների ցուցահանդեսի բացմանը
հունիսի 10-ին, ժամը 14-ին
Մաշտոց 48, «Արվեստ» ցուցասրահ

Շառլ Ազնավուրը եւ Արմեն Ջիգարխանյանը՝ Սայաթ-Նովայի պարգեւին

ՔԻՇԻՆԵՎ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: [illegible]

Ռյազանովը նոր ֆիլմ է նկարում դաժան սիրո մասին

Ռուսաստանի ՕՐՏ հեռուստաընկերությունը այս օրերին ներկայացնում է Էլդար Ռյազանովի ֆիլմերի հետահայաց ցուցադրումը: Ըստ «Արգումենտի ի ֆակտի» թերթի տեղեկատվության, այսօր կինոռեժիսորը նկարահանում է «Ողջույն, խենթուկներ» ֆիլմը: Սցենարը գրված է Ալեքսեյ Տիմմի համահեղինակությամբ: Խոստացված եւ չճարվող գումարների պատճառով նկարահանման աշխատանքները հարթ չեն ընթանում: Նոր ֆիլմը «կարոտաբաղձ կատակերգություն» է սիրո մասին, «հեփի էնդ» (երջանիկ) վերջաբանով: Նկարահանվում են Վալենտին Գաֆտը, Տատյանա Դրուբիչը, Տատյանա Դոգիլեւան, Ալեքսանդր Շիրվինդտը: Երաժշտության հեղինակը Անդրեյ Պետրովն է:

Հայ երիտասարդ երգահանն անդրադառնում է Շեքսպիրին

Ինչպես տեղեկացնում է ռուսական ՕՐՏ հեռուստաալիքը, երեկ մոսկովյան հայտնի երգահաններից մեկում նկարահանման եւ լավագույն կոլեկտիվների մասնակցությամբ հնչել է երիտասարդ կոմպոզիտոր Արմեն Սեւանգոլյանի «Մակբեթ» օպերան: «Անսովոր է, որ այսօր, այն էլ երիտասարդը, օպերա է ստեղծում, բայց Արմենն ինչ ձեռնարկում է՝ դասականության ընդ է տանում», կարծիք հայտնեց երաժշտական շրջանակների խոշոր ներկայացուցիչներից մեկը:

Նեղմտության ցցուն օրինակ

«Ազգը» ներկայացնում է իր նամակագիրներից մեկի ռեպլիկը առանց միջամտելու շարադրանքին: Ձեռայած համակարծիք չէ Եղիշե Պետրոսյանի ստորեւ ներկայացվող բոլոր մտքերին:

Մայիսի 31-ին Երեւանի Ֆիլհարմոնիկ փոքր դահլիճում նշվեց բանաստեղծ եւ հասարակական գործիչ Արտաշես Մախակյանի 60-ամյա հոբելյանը: [illegible]

ՖԻՖԱ

Աշխարհի 2002 թ. առաջնությունը Ճապոնիայում եւ Կորեայում

Աննախադեպ վճիռ. ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունը միաժամանակ երկու երկրում

ՖԻՖԱ-ի գործկոմը Ցյուրիխում կայացած նիստում համաշխարհային ֆուտբոլի պատմության մեջ աննախադեպ վճիռ կայացրեց. ֆուտբոլի աշխարհի 2002 թ. առաջնության եզրափակիչ մասը կանցկացվի միաժամանակ երկու երկրում՝ Ճապոնիայում եւ Հարավային Կորեայում: Դրա օգտին քվեարկեցին ՖԻՖԱ-ի գործկոմի բոլոր 20 անդամները: Սակայն ֆուտբոլային մեկնաբաններից շատերի կարծիքով այդ վճիռը չի կարելի անսպասելի համարել: Դրան սկզբունքորեն [illegible] էին թե գործկոմի անդամները եւ թե ՖԻՖԱ-ի նախագահ Ժոաո Ավելանժը: Հենց Ցյուրիխում վերջինս հայտարարեց, որ ինքը հաշվի է առել մեծամասնության կարծիքը:

Ամեն ինչ սկսվել է նրանից, որ Ճապոնիայում եւ Կորեայում առաջնության անցկացման պայմանները ուսումնասիրող ՖԻՖԱ-ի հատուկ հանձնախմբերը եզրակացրել էին, որ երկու երկրներն էլ նույն լրջությամբ են նախապատրաստված այդ կարեւորագույն ֆուտբոլային միջոցառմանը: Ըստ որում, եթե 44,6 մլն. բնակչություն ունեցող փոքրիկ Կորեայի համար առաջնության կազմակերպումը կապված էր ոչ միայն մարզական, այլեւ տնտեսական ու քաղաքական նկատառումների հետ, 130 միլիոնանոց գերզարգացած Ճապոնիան խոստանում էր նախապատվություն ստանալու դեպքում առաջնության մասնակիցներին տրամադրել 11 նոր մարզադաշտ, ճեղքմանը (?), ինչպես նաեւ ՖԻՖԱ-ին անում էր 3 գրավիչ առաջարկություն: Առաջինը մարզադաշտերի երկու կողմերում ծավալապատկերային խոշոր (80x35մ) էկրանների տեղադրումն է, որը տեխնոլոգիական նորույթ է («Ազգ»-ը արդեն գրել է այդ մասին): Երկրորդը տեղեկատվական համակարգչային ցանցն է, որը ՖԻՖԱ-ին, իր կոնֆեդերացիաներին եւ անդամներին, 191 երկրների բոլոր կլաս «Ինտերնետ» ցանցի միջոցով փայլկենտրոնս ֆուտբոլային լուրեր տարածել ամբողջ աշխարհում: Երրորդ գործկոմի ութ անդամներ կրկին բարձրացրին այդ հարցը:

Երբ կորեացիները հենց սկզբից էլ զգեն չէին երկու երկրներում առաջնության անցկացմանը, ապա նույնը չի կարելի ասել ճապոնացիների

Կորեացիները հրճվում են

առաջարկությունը 21-րդ դարի ֆուտբոլի աշխարհի առաջնությունների հեռահեռուստադիտման ստեղծումն է ծավալապատկերային մարզադաշտերի նկարահանումներից: Սակայն, նկատի ունենալով Ճապոնիայում եւ Կորեայում առաջնության անցկացման գրեթե միատեսակ պայմանների առկայությունը, ՖԻՖԱ-ի հատուկ հանձնախմբերը այդ երկրներից որեւէ մեկին նախապատվություն չտվեցին: Ֆուտբոլի ասիական կոնֆեդերացիան դրանից ելնելով, առաջարկեց առաջնությունն անցկացնել երկու երկրներում միաժամանակ: Բայց այդ առաջարկությունը ՖԻՖԱ-ի ուշադրությանն արժանացավ լոկ այն բանից հետո, երբ ապրիլին ՈՒԵՖԱ-ի գործկոմի նիստում ՖԻՖԱ-ի եվրոպական րի մասին: Այդուհանդերձ, Ճապոնիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի եւ կազմկոմիտեի ներկայացուցիչների հետ ՖԻՖԱ-ի երկարատեւ բանակցությունններից հետո, ճապոնացիները համոզվեցին, որ ավելի լավ է համաձայնել համատեղ անցկացմանը, քան ռիսկի դիմել եւ բոլորովին զրկվել առաջնության անցկացման հնարավորությունից: Կարծիք կա, որ երկու երկրների գործողությունների համակարգման աշխատանքային հանձնաժողով ՖԻՖԱ-ի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Մինչեւ տարեվերջ հանձնաժողովը պետք է ներկայացնի աշխարհի 2002 թ. առաջնության եզրափակիչ մրցաշարի Ճապոնիայի եւ Կորեայի նախապատրաստման վերջնական ծրագիրը:

ԱՏԼԱՆՏԱ-96

26-րդ օլիմպիական խաղերի անվտանգությունը ապահովված է

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեծ քաղաքական իշխանությունները կներդնեն Օլիմպիադայի մասնակիցների եւ հյուրերի անվտանգությունը ապահովելու համար: Այդ նպատակով իրավարարությունը կրիմինալ, կրոնական ու զինվորական, ահաբեկչական ռազմավարությամբ, հայտարարեց Ատլանտայի ոստիկանության ղեկավար Բեների Հարվարդը, որտեղ տեղի կունենան 26-րդ Օլիմպիական խաղերը:

Օլիմպիադայի ժամանակ Ատլանտայի ոստիկանության ուժերը կհամալրեն նաեւ երկրի տարբեր նահանգներից ժամանած ոստիկաններ, անվտանգության ծառայության ներկայացուցիչներ, տեխնիկական դասընթացի գործակալներ, պետական ծառայության եւ մասնավոր ընկերություններ: Նրանք պատասխանատու են դառնալու 15000 մարզիկների, բազմաթիվ լրագրողների, մինչեւ 500000 հանդիսատեսների հանգիստ ու ապահովության համար, որտեղ, ինչպես հաղորդում են Միացյալ Նահանգների լրատվական միջոցները, Ֆեդերալ հետախուզական բյուրոյի վերջին տվյալների համաձայն հանցագործությունների ցուցանիշը ամենաբարձրն է:

Մրցավար Գեորգի Հարությունյանը կդատի Ատլանտայում

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարմնամարզության միջազգային ֆեդերացիան Գեորգի Հարությունյանին հաստատել է Ատլանտայում կայանալիք օլիմպիական խաղերի մրցավար: Այս մասին Նոյյան տապան գործակալությանը հաղորդել են ՀՀ Սպորտի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարության եւ Ազգային օլիմպիական կոմիտեի լրատվական կենտրոնից:

Ի՞նչ արժեն օլիմպիադայի տոմսերը

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ցածր միլիոն տոմս կվաճառվի Ատլանտայի օլիմպիական խաղերի հանդիսատեսներին: Ամենաէժան տոմսերի գինը 5 դոլլար է, ամենաթանկը՝ 600 դոլլար: Վերջինիս տերերը կարող են օլիմպիադայի բացման եւ փակման հանդիսավոր արարողությունները դիտել մարզադաշտի առաջին շարքում: Մրցաշարային միջոցառումների ամենաթանկ տոմսն արժե 250 դոլլար:

ՀԱՄԱՌՈՏ

«Մարականան» վաճառքի կհանվի

Ռիո դե Ժանեյրոյի քաղաքապետարանն այլեւս ի վիճակի չէ պահել աշխարհի ամենախոշոր մարզադաշտը՝ «Մարականան» եւ որոշել է վաճառքի հանել այն (բաժնետիրական ընկերություն ստեղծել):

Մարզչի կաշառները եկեղեցում

Զոնկոնգում ժողովուրդը ծիծաղով նշում է սպորտը: Մի տեր հայր ցնծությամբ, որ եկեղեցին միշտ դառնալ է, հրավիրում է ծիծաղի մի մասնագետ-մարզչի: Վերջինս դասարանի արարողության ժամանակ սկսում է խոսել ծափահարություններով: եկեղեցին անմիջապես լցվում է մարդկանցով:

Բեկենբաուերը «Բավարիան» վաճառեց

Ֆրանց Բեկենբաուերը երբեք չէր «դավաճանել» Բավարիային (ոեգիոնը): Բայց մի գարեջրի համար նա լուրջ հարված հասցրեց գարեջրի բավարական հանրահայտ մյուս տեսակների վաճառքին: Կայզեր Ֆրանցը «Եվրո-96»-ի խաղերի ժամանակ պետք է գովազդի Warsteiner գարեջուրը, որի դիմաց 4 տարվա ընթացքում կստանա 4 միլիոն մարկ:

ԱՆԳԼԻԱ-96

Հաղթելով Հայաստանի հավաքականին, ֆրանսիացիները ուղեւորվեցին Անգլիա

Չորեքշաբթի օրը Ֆրանսիայի հյուսիսում գտնվող Վիլյոնյով դ'Ասք քաղաքում իր վերջին փորձնական անցկացրեց «Անգլիա-96»-ի գլխավոր ֆավորիտ Ֆրանսիայի հավաքականը: Նրա մրցակիցը Հայաստանի հավաքականն էր: Խաղը ավարտվել է 2-0 հաշվով դաշտի տերերի: Հաշիվը բացվել է առաջին խաղակեսի 15-րդ րոպեին, գոլի հեղինակն է դարձել Ժոսելին Անգլոման: Իսկ խաղի 70-րդ րոպեին հաշիվը կրկնապատկել է Միշել Մադարը: Ցավոք, կայքի խաղափոխման պատճառով մեր հատուկ թղթակից Սուրեն Բաղդասարյանը, որը գործուղվել է լուսաբանելու այդ խաղը, չկարողացավ կապվել խմբագրության հետ: Մեր հաջորդ համարում կտպագրենք ավելի մանրամասն պատմել այդ խաղի մասին, քանի որ այն մեծ հետաքրքրություն էր առաջացրել նաեւ մեզ մոտ Հայաստանում: Դա են վկայում խմբագրություն ստացված նեկերս բազում հեռախոսազանգերը:

ԻՍՊԱՆԻԱ

1.	ԱՆԴՈՆԻ ՍՈՒԲԻՍԱՐԵՏԱ	23.10.1961	դ	«Վալենսիա»	106
2.	ԽՈՒԱՆ ՄԱՆՈՒԵԼ ԼՈՊԵՍ	03.09.1969	կ	«Ատլետիկո» Մադր.	6
3.	ԱԼԲԵՐՏՈ ԲԵԼՍՈՒԵ	02.03.1968	պ	«Ռեալ» Սար.	12
4.	ՌԱՖԱՅԵԼ ԱԼԿՈՐՏԱ	16.09.1968	պ	«Ռեալ» Մադրիդ	35
5.	ՖԵՐՆԱՆԴԵՍ ԱԲԵԼԱՐԴՈ	06.12.1969	պ	«Բարսելոնա»	18
6.	ՖԵՐՆԱՆԴՈ ՅԻԵՐՈ	23.03.1968	կ	«Ռեալ» Մադրիդ	41
7.	ԽՈՍԵ ԱՄԱՎԻՍԿԱ	19.06.1971	հ	«Ռեալ» Մադրիդ	10
8.	ԽՈՒԼՅԵՆ ԳՈՒԵՐԵՐՈ	07.01.1974	կ	«Ատլետիկո» Բիլ.	22
9.	ԽՈՒԱՆ ԱՆՏՈՆԻՈ ՊԻԶԶԻ	07.01.1974	հ	«Տեներիֆե»	11
10.	ԳԱՄԱ ԴԱ ՍԻԼՎԱ ԴՈՆԱՏՈ	30.12.1962	կ	«Դեպորտիվո»	11
11.	ԱԼՖՈՆՍՈ ՊԵՐԵՍ	26.09.1972	հ	«Բետիս»	11
12.	ՍԵՐԽԻ ԲԱՐԽՈՒԱՆ	28.12.1971	պ	«Բարսելոնա»	18
13.	ՍԱՆՏՅԱԳՈ ԿԱՆԻԶԱՐԵՍ	18.12.1969	դ	«Ռեալ» Մադրիդ	9
14.	ՖՐԱՆՑԻՍԿՈ ԿԻԿՈ	26.04.1972	հ	«Ատլետիկո» Մադր.	8
15.	ԽՈՍԵ ԼՈՒԻՍ ԿԱՄԻՆԵՐՈ	08.11.1967	կ	«Ատլետիկո» Մադր.	18
16.	ԽՈՐԽԵ ՕՏԵՐՈ	28.01.1969	պ	«Վալենսիա»	8
17.	ԽԱՎԻԵՐ ՄԱՆՅԱՐԻՆ	31.12.1969	հ	«Դեպորտիվո»	6
18.	ԳԻԼԵՐՄՈ ԱՄՈՐ	04.12.1967	կ	«Բարսելոնա»	18
19.	ԽՈՒԼԻՈ ՍԱԼԻՆԱՍ	11.09.1962	հ	«Սպորտինգ» Խ.	54
20.	ՄԻԳՈՒԵԼ ԱՆԽԵԼ ՆԱԴԱԼ	28.07.1966	պ	«Բարսելոնա»	30
21.	ԼՈՒԻՍ ԷՆՐԻԿԵ	08.05.1970	կ	«Ռեալ» Մադրիդ	22
22.	ԽՈՍԵ ՄՈԼԻՆԱ	08.08.1970	դ	«Ատլետիկո» Մադր.	1

Գլխավոր մարզիչ՝ ԽԱՎԻԵՐ ԿԼԵՄԵՆՏԵ 12.03.1950

ԲՈՒԼՂԱՐԻԱ

1.	ԲՈՐԻՍԼԱՎ ՄԻԽԱՅԼՈՎ	12.02.1963	դ	«Ռիդինգ» Անգլ.	92
2.	ՌԱԴՈՍՏԻՆ ԿԻՇԻՇԵՎ	30.07.1974	կ	«Նեֆտոխիմիկ»	6
3.	ՏՐԻՖՈՆ ԻՎԱՆՈՎ	27.07.1965	պ	«Ռապիդ» Ավստր.	59
4.	ԻԼԻԱՆ ԿԻՐԻԱԿՈՎ	04.08.1967	պ	«Աբերդին» Շոտլ.	54
5.	ՊԵՏԱՐ ՀՈՒԲՉԵՎ	25.02.1964	պ	«Համբուրգ» Գերմ.	30
6.	ԶԼԱՏԿՈ ՅԱՆԿՈՎ	07.06.1966	կ	«Ուերդինգեն» Գեր.	49
7.	ԷՄԻԼ ԿՈՍՏԱԴԻՆՈՎ	12.08.1967	հ	«Բավարիա» Գեր.	50
8.	ԽՐԻՍՏՈ ՍՏՈՒԻՉԿՈՎ	08.02.1966	հ	«Պարմա» Իտալ.	59
9.	ԼՅՈՒԲՈՍԼԱՎ ՊԵՆԵՎ	31.08.1966	հ	«Ատլետիկո» Մադ.	49
10.	ԿՐԱՍԻՄԻՐ ԲԱԼԱԿՈՎ	29.03.1966	կ	«Շտուտգարտ» Գեր.	51
11.	ԻՈՐԴԱՆ ԼԵՉԿՈՎ	09.07.1967	կ	«Համբուրգ» Գերմ.	33
12.	ԴԻՄԻՏԱՐ ՊՈՊՈՎ	27.02.1970	դ	ԲԿՄԱ Սոֆիա	13
13.	ԲՈՆՉՈ ԳՈՒՆՉԵՎ	07.07.1964	կ	«Լյուտոն Թ.» Անգլ.	9
14.	ՆԱՍԿՈ ՍԻՐԱԿՈՎ	26.04.1962	հ	«Սլավիա» Սոֆ.	79
15.	ԻՎԱՅԼՈՎ ԻՈՐԴԱՆՈՎ	12.01.1966	կ	«Սպորտինգ» Պորտ.	22
16.	ԴԱՆԻԵԼ ԲՈՐԻՄԻՐՈՎ	15.01.1970	կ	«Մյունխեն-1860»	21
17.	ԷՄԻԼ ԿՐԵՄԵՆԼԻԵՎ	13.08.1969	պ	«Օլիմպիակոս» Հ.	24
18.	ՑԱՆԿՈ ՑՎԵՏԱՆՈՎ	08.01.1970	պ	«Վալդհոֆ» Գերմ.	33
19.	ԳՈՇՈ ԳԻՆՉԵՎ	02.02.1969	պ	«Դենիզլիսպոր» Թ.	3
20.	ԳԵՈՐԳԻ ԴՈՆԿՈՎ	02.06.1970	կ	ԲԿՄԱ Սոֆիա	0
21.	ԻՎՈ ԳԵՈՐԳԻԵՎ	13.05.1972	կ	«Սպարտակ» Վառնա	0
22.	ԶԴՐԱՎԿՈ ԶԴՐԱՎԿՈՎ	04.10.1970	դ	«Սլավիա» Սոֆ.	0

Գլխավոր մարզիչ՝ ԴԻՄԻՏԱՐ ՊԵՆԵՎ 12.07.1945

ՌՈՒՄԻՆԻԱ

1.	ԲՈԳԴԱՆ ՍՏԵԼԵԱ	05.12.1967	դ	«Ստյաուա»	32
2.	ՎԱՍԻԼ ՊԵՏՐԵՍԿՈՒ	22.12.1967	պ	«Չելսի» Անգլիա	50
3.	ԴԱՆԻԵԼ ՊՐՈԴԱՆ	23.03.1972	պ	«Ստյաուա»	31
4.	ՄԻՈԴՐԱԳ ԲԵԼՈԴԵԴԻՉ	20.05.1964	պ	«Վիլյարեալ» Իսպ.	46
5.	ԻՈԱՆ ԼՈՒՊԵՍԿՈՒ	09.12.1968	կ	«Բայեր» Լ. Գերմ.	47
6.	ԳԵՈՐԳԻ ՊՈՊԵՍԿՈՒ	09.10.1967	կ	«Բարսելոնա» Իսպ.	61
7.	ՄԱՐԻՈՒՍ ԼԱԿԱՏՈՒՇ	05.04.1964	հ	«Ստյաուա»	76
8.	ԻՈԱՆ ՍԱԲՈՒ	12.02.1968	կ	«Բրեշիա» Իտալ.	47
9.	ՖԼՈՐԻՆ ՌԱԴՈՒՉՈՒ	17.03.1970	հ	«Էսպանյոլ» Իսպ.	36
10.	ԳԵՈՐԳԻ ՀԱՋԻ	05.02.1965	կ	«Բարսելոնա» Իսպ.	96
11.	ԴՈՐԻՆԵԼ ՄՈՒՆՏԵՅԱՆՈՒ	25.06.1968	կ	«Քյոլն» Գերմ.	45
12.	ՖԼՈՐԻՆ ՊՐՈՒՆԵԱ	08.08.1968	դ	«Դինամո» Բուխ.	30
13.	ՏԻԲՈՐ ՍԵԼԻՄԵՇ	14.05.1970	պ	«Բրյուգե» Բելգիա	27
14.	ԿՈՆՍՏԱՆՏԻՆ ԳԱԼՉԱ	08.03.1972	կ	«Ստյաուա»	16
15.	ԱՆՏՈՆ ԴՈԲՈՍ	13.10.1965	պ	«Ստյաուա»	6
16.	ԳԵՈՐԳԻ ՄԻԽԱԼ	09.12.1965	պ	«Գենգամ» Ֆրանս.	30
17.	ՅՈՒԼԻԱՆ ՖԻԼԻՊԵՍԿՈՒ	29.03.1974	պ	«Ստյաուա»	2
18.	ՕՎԻԴԻՈՒ ՍՏԻՆԳԱ	05.12.1972	կ	«Սալամանկա» Իս.	11
19.	ԱԴՐԻԱՆ ԻԼԻԵ	20.04.1974	կ	«Ստյաուա»	2
20.	ՎԻՈՐԵԼ ՄՈԼԴՈՎԱՆ	08.07.1972	հ	«Քսամաքս» Շվեյց.	7
21.	ԻՈՆ ՎԼԱԴՈՒ	05.11.1968	հ	«Ստյաուա»	17
22.	ՖԼՈՐԻՆ ՏԵՆԵ	10.11.1968	դ	«Ռապիդ» Բուխ.	4

Գլխավոր մարզիչ՝ ԱՆԳԵԼ ԻՈՐԴԱՆԵՍԿՈՒ 06.01.1943

ՖՐԱՆՍԻԱ

1.	ԲԵՌՆԱՐ ԼԱՄԱ	07.04.1963	դ	«Պարի Սեն Ժերմեն»	27
2.	ԺՈՍԵԼԻՆ ԱՆԳԼՈՄԱ	07.08.1965	պ	«Տորինո» Իտալ.	33
3.	ԷՐԻԿ ԴԻ ՄԵԿՈ	07.09.1963	պ	«Մոնակո»	21
4.	ՖՐԱՆԿ ԼԵԲՈՖ	02.01.1968	պ	«Ստրասբուրգ»	7
5.	ԼՈՐԱՆ ԲԼԱՆԿ	19.11.1965	պ	«Օսեր»	48
6.	ՎԻՆՍԵՆՏ ԳԵՐԵՆ	22.11.1965	կ	«Պարի Սեն Ժերմեն»	11
7.	ԴԻԴԻԵ ԴԵՇԱՄ	15.10.1968	կ	«Յուվենտուս» Իտ.	49
8.	ՄԱՐՍԵԼ ԴԵՍԱՅԻ	07.09.1968	պ	«Միլան» Իտալիա	21
9.	ՅՈՒՐԻ ՋՈՐԿԱԵՖ	09.03.1968	հ	«Պարի Սեն Ժերմեն»	16
10.	ԶԻՆԵԴԻՆ ԶԻԴԱՆ	23.06.1972	կ	«Բորդո»	11
11.	ՊԱՏՐԻՍ ԼՈԿՈ	06.02.1970	հ	«Պարի Սեն Ժերմեն»	12
12.	ԲԻԶԱՆԵՆՏ ԼԻԶԱՐԱԶՈՒ	09.12.1969	պ	«Բորդո»	18
13.	ՔՐԻՍՏՈՖ ԴՅՈՒԳԱՐԻ	24.03.1972	հ	«Բորդո»	10
14.	ՍԱԲՐԻ ԼԱՄՈՒՇԻ	09.11.1971	կ	«Օսեր»	4
15.	ԼԻԼԻԱՆ ԹՈՒՐԱՄ	01.01.1972	պ	«Մոնակո»	9
16.	ՖԱԲԻԵՆ ԲԱՐՏԵԶ	28.07.1971	դ	«Մոնակո»	2
17.	ՄԻՇԵԼ ՄԱԴԱՐ	08.05.1968	հ	«Մոնակո»	2
18.	ՌԵՅՆԱԼ ՊԵԴՐՈՍ	10.10.1971	կ	«Նանտ»	18
19.	ՔՐԻՍՏԻԱՆ ԿԱՐԵՄԲՈՒ	03.12.1970	կ	«Սամպդորիա» Իտ.	15
20.	ԱԼԱՆ ՌՈՇ	14.10.1967	պ	«Պարի Սեն Ժերմեն»	27
21.	ԿՈՐԵՆՏԻՆ ՄԱՐՏԻՆՍ	11.07.1969	կ	«Օսեր»	12
22.	ԲՐՈՒՆՈ ՄԱՐՏԻՆԻ	26.01.1965	դ	«Մոնպելյե»	30

Գլխավոր մարզիչ՝ ԷՄԵ ԺԱԿԵ 27.11.1941

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

օրվա հետքերով

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Պավել Գրաչովին խորհուրդ են տալիս հեռու մնալ քաղաքականությունից

Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Պավել Գրաչովը զինվորականին հատուկ միամտությամբ ու ճշտախոսությամբ իր վերջին ելույթներից մեկում հայտարարել էր, թե երկարաժամկետ նավարկության դուրս եկող ռազմանավերի անձնակազմերը, որոնց համար նախագահական ընտրությունները համկանալի պատճառով վաղօրոք են կազմակերպվել, միաձայն քվեարկել են Բորիս Ելցինի օգտին: Ոմանց համար ուրախալի այս լուրն անառողջ աշխուժություն է առաջացրել Ռուսաստանի Պետդումայի կոմունիստների շրջանում, որոնք որոշել են դիմել Գերագույն դատարան՝ բողոքելով Գրաչովի այդ ելույթի դեմ: Դումայի օրենսդրական կոմիտեի անդամ Օլեգ Միրոնովն ասել է, թե Գրաչովը խախտել է օրենքը, քանի որ նա կամ հրաման է արձակել ու ցուցում տվել, որ այդպես էլ քվեարկեն և համոզված է, որ հրամանը կկատարվի, կամ էլ քվեատուփերն են բացել, ինչը նույնպես օրենքի կոպիտ խախտում է: «Այսպիսով, բոլոր հիմքերը կան դիմելու և՛ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողով, և՛ անմիջականորեն դատարան, որպեսզի դատարանն իր որոշումով, կամ ԿԸՀ-ն կանխեն ընտրությունների մասին օրենքի հետագա խախտումները: Գերագույն դատարան կարելի է անհատապես միայն դիմել, կոլեկտիվ ձևով, խմբակցության անունից դիմել չի կարելի: Այդ պատճառով էլ Պետդումայի ՌԴԿԿ-ի խմբակցության առաջատար պատգամավորներից որևիցե մեկը կդիմի դատարան», ասել է թղթակիցներին Օլեգ Միրոնովը: Միրոնովին պաշտպանել է Պետդումայի նախագահ Գենադի Սելեզնյովը, որն ասել է, թե ԿԸՀ-ն պետք է ստուգում անցկացնի և եթե փաստերը հաստատվեն, պետք է քվեարկությունը չեղյալ համարի: «Ես կարծում եմ, որ եթե Գրաչովը տեղյակ է իր գերատեսչությունում անցկացված քվեարկության արդյունքներին, ապա դա, իհարկե, օրենքի կոպիտ խախտում է», հայտարարել է Սելեզնյովը: «Դա, ընդհանրապես, քրեական գործ է: Նրանք, ուրեմն, բացել են ծրարները: Նա, ուրեմն, ինչ-որ մեկին հրամայել է մեջտեղ հանել այդ քվեաթերթիկները, որոնք պետք է կնքված լինեն և միայն հունիսի 16-ին բացվեն: Դա քրեական գործ է», ասել է Պետդումայի նախագահը: Նա թղթակիցներին հայտնել է նաև, որ Դումայի պատգամավորները չորեքշաբթի օրը հարցումով դիմել են ԿԸՀ՝ նախընտրական քարոզչությունը բացահայտորեն ներկա նախագահ Բորիս Ելցինի օգտին տարվելու կապակցությամբ: Գենադի Սելեզնյովն ասել է, թե պատգամավորները ԿԸՀ-ից կարող են պահանջել վճռական միջոցների դիմել Բորիս Ելցինի դեմ: «Նույնիսկ հարց է դրվում չեղյալ հայտարարել նրա, որպես նախագահական թեկնածուի գրանցումը», ասել է Պետդումայի նախագահը:

Պավել Գրաչովը երկու կրակի առանձնում է հայտնվել, քանի որ նրա հայտարարությունը ոչ միայն ընդդիմության, այլ նախագահի կողմնակիցներին էլ է զայրացրել: Պետդումայում Ռուսաստանի նախագահի ներկայացուցիչ Ալեքսանդր Կոտենկովն այդ կապակցությամբ հայտարարել է. «Նույնիսկ զինվորականին է անհրաժեշտ ոչ միայն մտածել, այլ նաև պատասխան տալ սեփական խոսքերի համար: Ես ինքս զինվորական եմ և ամաչում եմ այն մարդկանց փոխարեն, որոնք ռոդեական սահի, միգուցե նախագահի առջև խոնարհվելու համար կարող են նախագահին էլ ավելի մեծ հարվածի դեմ կանգնեցնել: Ուստի, եթե ես Պավել Գրաչովի տեղը լինեի, կզբաղվեի զորքերի կարգավորմամբ ու մարտական նախապատրաստությամբ և չէի խցկվի քաղաքականություն»:

Մի քանի օր առաջ Պետդումայի ՌԴԿԿ-ի խմբակցության աշխատակազմի ղեկավար Սերգեյ Բուկինը թղթակիցներին մի փաստաթուղթ էր ցուցադրել, որը կոմունիստները ինչ-ինչ ճանապարհներով ճարել էին ռուսաստանի պաշտպանության նախարարությունից: Դա օդային դեսանտային զորքերի զինվորական խորհրդի մայիսի 30-ի «Զինվորական խորհրդի, հրամանատարների և շտաբների, դաստիարակչական կառույցների աշխատանքի մասին՝ ՌԴ նախագահի ընտրությունների նախապատրաստման և անցկացման կապակցությամբ» որոշումն է, որում ցուցում է տրվում, թե ում օգտին պետք է քվեարկեն դեսանտայինները: Այդ փաստաթղթի 5-րդ կետում գրված է. «ընտրություններին մասնակցելը կամավոր սկզբունքով է տեղի ունենում, սակայն դեսանտայիններին և նրանց ընտանիքների անդամներին միշտ էլ բնորոշ է եղել և այժմ էլ բնորոշ է հայրենիքի և սեփական պետության ապագայի հանդեպ ունեցած պատասխանատվության զգացումը: ՕԴԶ Զխ-ն վստահություն է հայտնում, որ անձնակազմը պատասխանատվության զգացումով կվերաբերվի սեփական ընտրական իրավունքների իրագործման հարցին»: Իսկ 6-րդ կետում արդեն հետևյալն է ասվում. «Զինվորական խորհուրդը կոչ է անում ՕԴԶ-ի անձնակազմին հունիսի 16-ին քվեարկել Ռուսաստանի ներկա նախագահ Բորիս Ելցինի օգտին»: Մեկնաբանները, սակայն, ուշադրություն են դարձնում այն հանգամանքին, որ կոմունիստներն էլ բանակում մի շարք ազդեցիկ գեներալներ ունեն. Օչալով, Գրոմով և այլն, և իրենք էլ, իրենց հերթին, անշուշտ կփորձեն ազդել իրենց ենթակաների ու նրանց ընտանիքների անդամների նախագահի ընտրելու որոշման վրա: Մյուս կողմից էլ, դժվար թե Բորիս Ելցինի հակառակորդները, որոնք հարձակման են անցել իրավաբանական ճակատում, որևիցե հաջողության հասնեն, քանի որ ոչ մի դատավարություն, եթե նույնիսկ Գերագույն դատարանը որոշի այն սկսել հենց այսօր, չի կարող ավարտվել նախագահական ընտրություններից առաջ:

ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԵՐՅԱՆ

ԹՈՒՐՔԻԱ

Մեջլիսում կքննարկվի Թանսու Չիլլերի հարցը

5 ՀՈՒՆԻՍ, TRT: Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի գերագույն խորհուրդը ձայների մեծամասնությամբ ընդունեց նախկին վարչապետ Թ. Չիլլերի վերաբերյալ պատգամավորական լսումներ անցկացնելու Բարօրություն կուսակցության 63 պատգամավորների պահանջով ներկայացված որոշումը: Իսկ Բարօրություն կուսակցության նախագահ Ն. Էրբաքանի վերաբերյալ լսումներ սկսելու Ճշմարիտ ուղի կուսակցության 57 պատգամավորների պահանջը մերժվեց: Այդ հարցադրման դեմ քվեարկեցին Բարօրություն և Ձախ-ժողովրդավարական կուսակցությունների բոլոր պատգամավորները: Այսպիսով, պաշտոնական դիրքը չարաշահելու և պետական բյուջեից մի քանի միլիոն դոլար անձնական ու կուսակցական նպատակներով օգտագործելու Թանսու Չիլլերի վերաբերյալ հարցը Մեջլիսի հատուկ հանձնաժողովի կողմից 2 ամսվա ընթացքում ուսումնասիրվելուց ու զեկուցագիր կազմելուց հետո կներկայացվի Մեջլիսի քննարկմանը:

Իռլանդիայի ղեկավարները Լոնդոնում. Անակնկալ բանակցություններ

ԼՈՆԴՈՆ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իռլանդիայի վարչապետ Ջոն Բրուտոնը անսպասելիորեն Լոնդոն է ժամանել Օլսթերի ապագա կառուցվածքի շուրջ առաջին բազմակուսակցական բանակցությունների նախապատրաստման բրիտանա-իռլանդական կոնսուլտացիաների աննախադեպ լարվածության շրջանակներում: Արդեն Մեծ Բրիտանիայում է Իռլանդիայի նախագահ Մերի Ռոբինսոնը, որը իռլանդական պետության առաջին ղեկավարն է, որ այցելում է Միացյալ Թագավորություն: ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման համաձայն, նա բանակցություններ է վարելու Ջոն Մեյջորի հետ: Բացի այդ, Դուբլինը և Լոնդոնը սերտորեն կապ են պահպանում Վաշինգտոնի հետ, որը նույնպես եռանդագին մասնակցում է կողմերի ընդհանուր մոտեցման ձևավորմանը:

Իսրայել. Գերագույն դատարանը արդարացրեց ընտրական հանձնաժողովին

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Իսրայելի Գերագույն դատարանը մերժել է մի խումբ իրավաբանների հայցը, որոնք պնդում էին, թե կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը կառավարության ղեկավարի վերջերս տեղի ունեցած ընտրություններում հաղթողին որոշելիս խախտել է օրենքը: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը դատավճռի կայացումից անմիջապես հետո պաշտոնապես հաստատել է, որ ընտրությունների արդյունքների համաձայն Իսրայելի նոր վարչապետ է դարձել «Լիկուդ» դաշինքի ղեկավար Բենյամին Նաթանյահուն:

Ուկրաինան ՆԱՏՕ-ի ընդլայնմանը դեմ չէ, բայց՝ առանց միջուկային զենքի

ՓԱՐԻԶ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ուկրաինան չի առարկում ՆԱՏՕ-ի աստիճանաբար ընդլայնման դեմ, բայց «կտրականապես դեմ է միջուկային զենքի տեղաբաշխմանը հարևան երկրներում, երբ նրանք մտնեն ուխտի մեջ»: Այդ մասին հայտարարել է Ուկրաինայի նախագահ Լեոնիդ Կուչման: «Մենք նրա համար չազատվեցինք միջուկային զենքից, որ մեկ ուրիշն սանձ մեր կողքին», ընդգծել է նա:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Սեփական տուն. 1000 քմ հարակից հողամասով, պտղատու ծառերով:
Հասցեն: Մյասնիկյան պող. (կենդանաբանական այգու հարևանությամբ)
Գինը՝ պայմանագրային:
Հեռախոսներ: 27-18-75 տուն, 58-27-24 աշխ. (9:00-20:00)

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

1993 թվի արտադրության «Նիվա» մակնիշի ավտոմեքենա բարվոք վիճակում:
Հեռ. 28-04-57, 52-98-30

Ազգ

օրաթերթի համակարգչային ծառայությանը կարող եք պատվիրել

Գովազդներ
Բրոշյուրներ
Լոգոտիպեր
Անցաթղթեր
Կնիքներ
Բլանկներ
Հրավիրատոմսեր
Ֆիրմային ոճի
Օրացույցներ
Այցետոմսեր
Բուկլետներ
Գրքեր
ձևավորում

Հասցեն: Երևան, Հանրապետության 47
հեռ. 581841

Աշխատանքները կկատարվեն
Apple Macintosh, LaserMaster 1200 համակարգով

ՏԱՐԱԾՔ

Չինաստանը հույս ունի վերջ դնել Վաշինգտոնի հետ տարաձայնություններին

ՊԵԿԻՆ, 6 ՀՈՒՆԻՍ, ՓԱՍՏ: Ամերիկայի հետ տնտեսական առճակատման շեմին գտնվող Չինաստանի իշխանությունները հայտարարեցին, թե առօրինի սկավառակների (compact disc) արտադրությունները կասեցվել ու արտադրող չինական երեք ընկերությունների հասցեները կփակվեն, եթե դրանց դեմ եղած ամբաստանությունները հաստատվեն: Արտաքին առևտրի նախարարությունը նաև հույս է հայտնել, որ հունիսի 6-ին սկսվող երկօրյա բանակցությունները կհաջողեն լուծել Վաշինգտոն-Պեկին տարաձայնությունները, որպեսզի երկու պետություններն էլ տնտեսական պատժամիջոցներ որդեգրելու պարտադրանքին չդիմեն: Եթե մինչև հունիսի 17-ը համաձայնություն չկայանա, յուրաքանչյուր պետություն կարող է հակընդդեմ տուրքեր պարտադրել 2-3 միլիարդ դոլարի հասնող ներմուծումների վրա: Ամերիկյան պնդում է, թե Չինաստանը բավարար ջանք միջոցառումների չի դիմում սկավառակների, տեսաժապավենների և համակարգիչների ծրագրերի առօրինի արտադրությունները դադարեցնելու համար, իսկ Չինաստանը շեշտում է, թե արդեն իսկ կարևոր առաջընթաց է արձանագրել այդ մարզում:

Բյուլիլիեն Փարիզի երրորդ միջազգային օդանավակայան

ՓԱՐԻԶ, 5 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՏ-AFP: Չորեքշաբթի օրը Տրանսպորտի նախարար Բեռնար Պոն հայտարարել է, որ Փարիզի երրորդ միջազգային օդանավակայանի համար տեղ է ընտրվել Փարիզից 80 կիլոմետր հարավ-արևմուտք: Չորեքշաբթի օրը նա հայտարարել է կաբինետի նիստից հետո, որ Շարտրի մոտ գտնվող Բյուլիլին վայրը կմիանա Փարիզի հյուսիսում գտնվող Ռուասի-Շառլ դը Գոլ և հարավում գտնվող Օռլի օդանավակայաններին: Բյուլիլին, որը պալլորեն ավելի հեռու է Փարիզից, քան գոյություն ունեցող օդանավակայանները, մրցակցության մեջ էր Մոնթիյոն-Զյուրի հետ, որը գտնվում է Փարիզի հյուսիս-արևելյան մասում գտնվող Սոմ շրջանում:

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների *առաջարկի* և *պահանջարկի* մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Հայրենիքի» հրատարակչության տպարան. Երևան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Պատվեր 2108 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 6. 06. 1996 Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@